

Молода Україна

журнал української демократичної молоді

РІК ВИДАННЯ XXVI.

БЕРЕЗЕНЬ — 1976 — MARCH

Ч. 243

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
130 Pilkington St.
Thorold, Ont. L2V 1B4

Victor Zwetkow
6465 — 43 Ave., Apt. 1
Montreal 410, Que.

V. T. Boyko
3688 Parkview St.
Penticton, B.C.
V2A 6H1

В США:

Головний представник
Alex Poszewanyk
5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J., 08525

L. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warners, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У Зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko,
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko,
78 Kensington Park Rd.,
London W. 11, — England

В Австралії:

S. Krywolap,
Box 1586 M,
G. P. O. Adelaide,
S. Australia.

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді

Голова ЦК: Ю. КРИВОЛАП

Редагує Колегія.

Адреса ЦК ОДУМ-у:

O. D. U. M.

221 Edridge Way
Catonsville, Md. 21228, U.S.A.

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine.
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Democratic Youth
Association.

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: G. KRYWOLAP

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата — 12 чисел

У С.Ш.А., у Канаді і в Україні ----- 6.00 доларів

Ціна одного примірника: 60 центів

В Австралії ----- 4.00 дол. (австрал.)

Ціна одного примірника: 40 центів

В Англії і Німеччині ----- 4.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 40 центів (америк.)

В усіх інших країнах Європи ----- 3.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 30 центів (америк.)

В усіх країнах Південної Америки ----- 2.50 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 25 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає остан-
нє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо прислати поштові значки або інтерна-
ціональні купони (International coupon) на суму 25 канадських
центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів
не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди
відповідають поглядам редакції.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Т. Шевченко, І. Савич — Поезії. Є. Ма-
ланюк — До справжнього Шевченка. П. Одарченко — Леся Українка
і молодь. І. Смик — Крути. В. Шимко — Лев Лук'яненко. А. Шевченко
— Ставлення української молоді до України. Митрополитові Михаї-
лові 90 років. А. Юриняк — Три дні тріумфу "Калини". З одумів-
ського життя і праці. Родинна хроніка.

На обкладинці:

Портрет Т. Шевченка. Інкрустація В. Цимбала. "Україна" 1971.

СЛОВО НА СТОРОЖІ

Тарас ШЕВЧЕНКО

ХОЛОДНИЙ ЯР

У всякого своє лихо,
І в мене не тихо;
Хоч не своє, позичене,
А все-таки лихо.
Нащо б, бачся, те згадувать,
Що давно минуло,
Будить бознає колишнє, —
Добре, що заснуло.
Хоч і Яр той; вже до його
І стежки малої
Не осталося: і, здається,
Що ніхто й ногою
Не ступив там; а згадаєш,
То була й дорога
З монастиря Мотриного
До Яру страшного.
В Яру колись гайдамаки
Табором стояли,
Лагодили самопали,
Ратища стругали.
У Яр тойді сходилися,
Мов із хреста зняті,
Батько з сином і брат з братом —
Одностайне стати
На ворога лукавого,
На лютого ляха.
Де ж ти дівся, в Яр глибокий
Протоптаний шляху?
Чи сам заріс темним лісом,
Чи то засадили
Нові кати? Щоб до тебе
Люди не ходили
На пораду: що їм діять
З добрими панамі,
Людодідами лихими,
З новими ляхами?
Не сховаєте! Над Яром
Залізник витає
І на Умань позирає,
Гонту виглядає.
Не ховайте, не топчіте
Святого закона,
Не зовіте преподобним
Лютого Нерона.
Не славтеся царевою
Святою войною.
Бо ви й самі не знаєте,
Що царики коять.
А кричите, що несете
І душу і шкуру
За отечество!... Єй-Богу
Овеча натура:
Дурний шию підставляє
І не знає за що!

Та ще й Гонту зневажає,
Ледаче ледащо!
"Гайдамаки не воїны, —
Разбойники, воры.
Пятно в нашей истории..."
Брешиш, людоморе!
За святую правду-волю
Разбойник не стане,
Не розкує закований
У ваші кайдани
Народ темний, не заріже
Лукавого сина,
Не розіб'є живе серце
За свою країну.
Ви — розбойники неситі,
Голодні ворони.
По якому правдивому
Святому закону
І землею, всім даною,
І сердешним людом
Торгуєте? Стережіться ж,
Бо лихо вам буде,
Тяжке лихо!... Дуріть дітей
І брата сліпого,
Дуріть себе, чужих людей,
Та не дуріть Бога.
Бо в день радості над вами
Розпадеться кара.
І повіє огонь новий
З Холодного Яру.

Якось-то йдучи уночі
Понад Невою... Та, йдучи,
Міркую сам-таки з собою:
"Якби-то, думаю, якби
Не похилилися раби...
То не стояло б над Невою
Оцих осквернених палат!
Була б сестра, і був би брат,
А то... нема тепер нічого...
Ні Бога навіть, ні півбога.
Псарі з псарями царять
А ми, дотепні доїжджачі,
Хортів годуємо та плачем".
Отак-то я собі вночі,
Понад Невою ідучи,
Гарненько думав. І не бачу,
Що з того боку, мов із ями,
Очима лупа кошєня —
А то два ліхтаря горять
Коло апостольської брами.
Я схаменувся, осівнівсь
Святим хрестом і тричі плюнув
Та й знову думать заходивсь
Про те ж таки, що й перше думав.

Е. МАЛАНЮК

ДО СПРАВЖНЬОГО ШЕВЧЕНКА

Подаємо два розділи із вступного слова автора на академії Української Студентської Громади у Варшаві 1937 р. — Ред.

Так. Він був "бунтарем", тільки не в тій "селянській" соціально-звуженій площині, до якої його ласкаво приписували (та й досі приписують) передовсім любезні земляки.

Поет, в якого словнику либонь найчастіше зустрічаємо такі слова, як "слава" (улюблене слово), як "лицарство", "прадідівська земля" і "кров", що нею вона "напоєна", ті "la terre et les morts", до яких на заході Європи покоління XIX ст. дійде остаточно геть пізніше, вже за нашої пам'яті, — такий поет є дуже далекий від обожуваного за російськими зразками, а в — українському сенсі — глибоко-фальшивого "мужицтва". Наш бо селянин, двигаючи на собі почесний тягар вікових національних обов'язків, і будучи фактичним спадкоємцем періодично відмираючої шляхти — є може найбільшим аристократом серед селянства Європи. Адже ж ще в 1827 р. подорожник-чужинець, описуючи селянське весілля нотує, що "барвінком і рутою українці обвивають предківський меч, який, як жезло путіводне, несуть перед молодятами і до церкви. і з церкви"*). А в VI віці до Р. Х. — туземці України, що їх Геродот називав скитами, мали попри культ Землі — дружини Зевеса (як пише Геродот), також культ меча, який був ідолом. Від VI в. до Р. Х. і аж до XIX в. по Р. Х. — такою є міра того аристократизму і тієї культури. І що ж є підставою їх, як не органічна тяглість контакту з власною землею? До цього щойно тепер доходять найбільш вдумливі соціологи, ревідуючи і реставруючи правдивий культурний сенс так довго забрихуваного поняття "селянин".

Що ж говорити про "селянськість" на тій землі, — де беручи в історичній перспективі — ціла історія зводиться до періодичного перековування селянського плуга на лицарський меч і навпаки.

...Щоб дорисувати цей ледве нашкіцований профіль живого Шевченка, а не іконописно-народницької і вже, на щастя, безповоротно минулої функції, додамо, що 18 лютого 1860 року, себто за рік до своєї смерті, цей великий українець зі стислою простотою і пророчною відповідальністю справжнього генія написав у своїй автобіографії: "Історія мого життя складає частину історії моєї батьківщини".

Недарма і Тургенєв і Полонський в своїх спогадах про Шевченка уживали слова "козак". Воно в половині XIX ст. ще носило в собі націо-

нальний і, що дуже важне, елітарний відблиск провідної верстви України XVI-XVIII ст. Вкладаючи своє життя в історію своєї батьківщини "кріпак", Шевченко був свідомий свого творчого "обаполи времени" пов'язуючого чину.

Бо він був, повторяю, козак, себто пан, та ще й над панами, що одразу загетьманував над всіма тими Гребінками, Галаганами, Лизогубами, Маркевичами... Недарма дехто з них називав його "отаманом".

Був він свідомий, що своєю визвольною, переможною, панівною поезією випростує тих, що "похилились", що зробилися "душевбогими", відводить самий інстинкт панування:

Може зійдуть і виростуть ножі обоюдні
Розпанахають погане гниле серце трудне
І вицідять сукровату, і наллють живої
Козацької тії крові, чистої, святої...

До "рабів незрячих — гречкосіїв", до "німих підлих рабів", до "підніжків" і "овечих натур", до "капусти головної" різних повітових "громадівців", до "мільйонів полян, дулібів і древлян", як стисло в "Юродивім" окреслює він українську національну дійсність до "недолюдків", — він вогненний видає наказ: "Будьте люди!", "Схаменіться!", — яке глибоке і яке стисле це слово! — відчуйте той сором, що я відчуваю за ваше внутрішнє каліцтво, каліцтво недолюдків, неповних, часткових істот. Аджеж ви "козацькі діти", "лицарські сини".

"Будьте люди" — в устах Шевченка то велике слово бути "людиною", бо то — образ Божий", а він, як правдивий геній, носив у собі полум'яну віру в Бога.

"Будьте люди", значить будьте народом, будьте нацією, як ваші славні козацькі прадіди.

"Отамане, — пише він з кінцем 1844 року до Кухаренка — якби ти знав, що тут робиться!.. Козацтво ожило! Оживуть гетьмани в золотім жупані, прокинеться доля козак заспіва".

Це була його вічна мрія, що от-от мала втілитися — то в Петербурзі серед молодих земляків, яких там повно було, то в Києві навколо Кирило-методієвського жертовника... І на засланні вже все ж таки, —

*) І. Кульжинський — "Малороссійская деревня", Москва 1827.

...Іноді старий козак
Верзеться грішному...

Він не дочекався втілення. Болюче коротко, трагічно-хутко перед нашими очима сліпучим, здавалося навіки реальним, *видивом* майнуло те чудо. 1917 року сталося:

Трупи встали
І очі розкрили.

Під звуки національного гімну, що в нім пурпурово яріє історично-шевченківське "покажем. що ми браття козацького роду", йшли від 1917 року у кривавий бій сотні й тисячі тих, в серцях яких співало полум'я його духа, сотні й тисячі воскресених Шевченком у ХХ столітті "лицарських синів", "козацьких дітей".

Бо знана строфа з послання до Основ'яненка "наша дума, наша пісня" запропонована була Кулішем. В оригіналі вона звучала цілком інакше:

Наш завзятий Головатий
Не вмере, не загине...

Головатий — останній кошовий останньої Січі
останній слід українського меча.

Може ніде так повно, хоч і так вибухово не втілилася ця в ґрунті речі антична, але романтично-полум'яна в своїй вірі в органічність і в своїй ненависті до механічності, утвердженість Шевченка в законі життя, у формотворчій плідності матері-землі, як саме в поезії "Бували війни й військовії свари..."

Поезію ту написав Шевченко десь за пару місяців перед смертю, в Петербурзі, можливо, в його хмурий казенний майстерні при Академії, де він мешкав і де граверною голкою та кислотами робив на мідних дошках свої останні мідьорити. Текст тієї поезії має свою трагікомічну історію. Записаний був чужою рукою (до т. зв. "більшого" зшитка) і не проредагований поетом. Отож, наслідком того, до останнього часу замість "жеруть і тлять старого дуба", як виходило не лише з головного образу поезії, з цілого її антично-органічного сенсу, а й навіть з рими "любо", читали "жеруть і тлять старого діда", що було зовсім явною нісенітницею. Ще року 1903 один з дослідників в "Записках Наукового Т-ва ім. Шевченка" радив читати той вірш правильно, але очевидно, так міцно було приспано, як вже говорилося, саме відчуття Шевченка в суспільстві, так був він міцно законсервований в уяві читачів, як співець "мужицької недолі" та "самоук", що ніхто не зважувався зробити цієї очевидної коректури.

Минуло все, та не пропало.
Остались шашелі: гризуть,
Жеруть і тлять старого дуба...
А од коріння тихо, любо
Зелені парості ростуть.
І виростуть. І без сокири —

Це Шевченко виразно натякає саме на тих добродушних і чернишевських, що "всеросійсько"

ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

влаштовує

в суботу 3-го квітня 1976 р.,

о 6-й годині вечора
в залі Катедри св. Володимира
400 Bathurst Street — Toronto

ЮВІЛЕЙНИЙ ВЕЧІР — КОНЦЕРТ

присвячений

25-літтю одумівського журналу
"МОЛОДА УКРАЇНА"

У ПРОГРАМІ ВЕЧОРА:

Коктейл — год. 6.00—7.00

Вечеря

Виставка журналів

Виступи редакторів "Молодої України"
Мистецькі виступи ансамблю "Фіялки" з
Детроїту під керівництвом Петра Кита-
стого та ансамблю Бандуристів ім. Г. Хот-
кевича під керівництвом Валентини Родак.
Художнє читання

Українське громадянство ласкаво просимо
численно прибути на цю ювілейну імпрезу.

закликали "К топору зовіте Русь" і чиїм товари-
ством і впливами" советські писарі нині компро-
мітують Шевченка. Далі проривається типово
шевченківське вибухово-запекле пророцтво:

Аж зареве та загуде,
Козак безверхий упаде,
Розтрощить трон, порве порфіру,
Роздавить вашого кумира,
Людськії шашелі!

У цьому образі старого дуба, що з нього, хоч
точеного шашелями, виростають зелені парості
невичерпального, незнищального і переможного
життя, — сконцентрована вся органічна й убійча
для матеріялістичних смертотворців і смертопо-
клонників — філософія Шевченка.

Є якийсь величний символ і обітниця в тому,
що його роковини припадають саме на час про-
весни на дні, коли природа пробуджується до
життя, а мати-земля до творчості.

І день його народження і день смерті (9, III.-
10.III.) замикаються в одне коло, творять один
замкнутий цикл — символ вічності.

"Книга спостережень" 1962

Петро ОДАРЧЕНКО

ЛЕСЯ УКРАЇНКА І МОЛОДЬ

(До 105-ої річниці з дня народження)

(Закінчення)

У Софії під впливом дядька остаточно зформувалася непримиренна вдача юної поетки, викристалізувався її світогляд, зміцнів і змужнів її воїнницький дух.

М. Драгоманова особливо турбувала пасивність української молоді, і на цю тему було багато розмов із дядьком. І в наслідок цих розмов Леся із Софії написала до молоді гарячого листа: "Обізвіться, докажіть, що ви живете й думаєте.... Скажіть, мої товариші, чому не чути вашого голосу, тим часом як усяка темна сила не боїться здійснити його прилюдно". І одночасно з цим листом Леся пише не менш палкий сильний вірш "До товаришів". Цей вірш був найвиразнішим відгуком тих розмов, які відбувалися в Софії між Драгомановим і Лесею:

*О, не забуду я тих днів на чужині,
Чужої й рідної для мене хати,
Де часто так приходилось мені
Пекучу, гірку правду вислухати.*

*Уперше там мені суворії питання
Перед очима стали без покрас;
Ті люди, що ввесь вік несли тяжке завдання,
Казали: "Годі нам, тепер черга на вас!"*

На великі події в пасивної української молоді була одна відповідь: "мовчання, слёзи та дитячі мрії". І Леся з великим соромом приймала ці справедливі докори:

*.... Я мовчки все приймала;
Чим мала я розбити докори ці?
Мов на позорищі покинута я стала,
І краска сорому горіла на лиці...*

І Леся звертається до молоді з гарячим закликом перейняти від старих борців стяг боротьби:

*Подаймо їм велику розвагу,
СКАЖІМ І ДОКАЖІМ, ЩО МИ
БІЙЦІ САМИ!*

І Леся Українка перша стає до боротьби і своїм власним прикладом запалює своїх товаришів. Зброєю своєї боротьби хвора поетка робить своє поетичне слово:

*Слово, моя ти єдина зброя,
Ми не повинні загинути обоє!
Може в руках невідомих братів
Станеш ти кращим мечем на катів!*

*Местники дужі приймуть мою зброю,
Кинуться з нею одважно до бою...
Зброе моя, послужи воякам
Краще, ніж служиш ти хворим рукам!*

Виконуючи заповіт М. Драгоманова, Леся Українка з своєю гострою зброєю-словом виходить на бій проти пасивності, проти рабської психіки,

проти принижености, проти покори, проти невольницького духу своїх земляків. "Іскриста зброя" Лесиною поетичного слова скерована проти російської деспотії, проти поневолювачів і катів українського народу. Леся оспівує героїчні подвиги хоробрих борців, що гинуть у нерівній боротьбі, вона оспівує "сміливих нащадків Прометея", що їх долею були "вигнання, муки, нерозривні пута, дочасна смерть у дикій самотині". Увесь цикл поезій, написаних після повернення з Софії (1895-1896 рр.) — це відгук Драгоманівських ідей, це відважне виконання великого заповіту М. Драгоманова. Це гострий протест проти національного, соціального й політичного гніту царської Росії. З почуттям гіркою болу Леся Українка пише про найбільше лихо України — національну несвідомість і пасивність:

*Народ наш, мов дитя сліпее зроду,
Ніколи світа-сонця не видав,
За ворогів іде в вогонь і в воду,
Катам своїх поводитарів оддав.*

Але поетка не втрачає надії на відродження України. Ідучи за Шевченковим закликом-заповітом "Борітеся — поборете!", Леся Українка звертається до своїх земляків:

*Борись і добувайся батьківщини,
бо прийдеться загинути у вигнанні
чужою-чуженицею в неславі.*

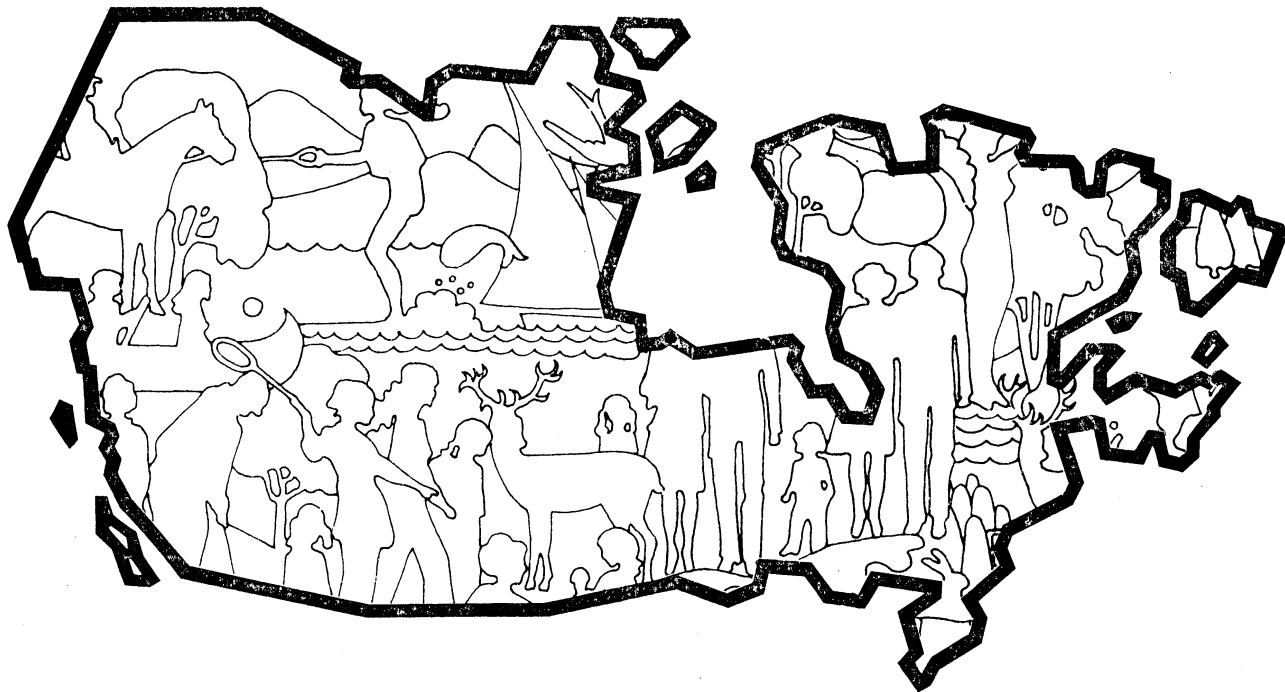
І так само як Шевченко вірив, що прийде той час, коли "встане Україна і розвіє тьму неволі, світ правди засвітить, і помоляться на волі невольничі діти", так само і Леся Українка вірила, що

*Встане велетень тоді,
Розправить руки трізні
І змить розірве на собі
Усі драти залізни!*

Полум'яне слово Лесі Українки набуває справді шевченківської сили та енергії. Її поезія досягає своїх вершин і дорівнює найсильнішим зразкам політичної поезії Шевченка. Творчість молоді поетки високо оцінив Іван Франко: "Від часу Шевченківського "Поховайте та вставайте, кайдани порвіте" Україна не чула такого сильного, гарячого та поетичного слова, як із уст цієї слабосилої, хворі дівчини... Читаючи м'які, рознервовані писання сучасних молодих українців-мужчин і порівнюючи їх з тими бадьорими, сильними та смілими, при тім такими простими словами Лесі Українки, мимоволі думаєш, що ся хвора, слабосила дівчина трохи чи не одинокий мужчина на всю новочасну соборну Україну".

Леся Українка вбачала високе завдання поета в служінні ідеалам правди й свободи. І коли

Відвідайте свою країну, пізнайте її ще цього року

Ваша країна чекає, щоб ви познайомилися з нею. Спокійні озера і великі ріки, незаймані ліси й піднебесні гори, модерні міста, що віддзеркалюють вітальність зростаючої нації, тихі сумирні міста й села, де життя пливе не надто швидко. Вберіть у себе її культурні нашарування, її різні традиції, її історію! Де б ви не були, будете дома.

Вас привітають сердечні, приязні люди в кожному кутку нашої незорної країни.

Подорожні агенції і бюро допоможуть вам намалювати плян вашої власної поїздки в невідоме, порадять, які куточки вашого краю варто побачити, де, близько чи далеко від вас, зупинитися. Запитайте, як найкраще й найдешевше подорожувати. якими тчрами чи плянованими згори мандрівками.

Canada

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

**Канадський Уряд,
Бюро туристики.**

французькі поети писали улесливі вірші на честь російського царя з приводу укладеного між Францією і Росією союзу, то Леся Українка висловила свій гарячий протест у відкритому листі, написаному французькою мовою. Ось кілька уривків з цього листа в українському перекладі:

"Ганьба вільним поетам, які перед чужинцем дзвенять ланцюгами добровільно накладених кайданів... Чи ви знаєте, славні побратими, що таке убогство країни, яку ви називаєте великою? Так, Росія величезна, росіянина можна заслати аж на край світу, не викидаючи поза державні межі. Так, Росія величезна, голод, неосвіченість, злодійство, лицемірство, тиранія безмежні, і всі ці великі нещастя величезні, колосальні, грандіозні.... В'язниця поетів, що люблять волю, батьківщину і народ, не така тісна, як інші місця ув'язнення, вона простора, і її славне ім'я — Росія".

Таку сильну й гостру характеристику царської Росії — тюрми народів і тюрми поетів, що люблять волю, — дала Леся Українка в цьому листі-протесті, який був надрукований в одній французькій газеті. Лесі було тоді 25 років.

З нагоди 100-ліття нової української літератури Леся Українка написала вірш "У кожного люду, у кожній країні". На врочистому вечорі в Києві цей вірш декламував М. Старицький. Дочка Старицького Людмила у своїх спогадах так пише про це: "Заля була залита публікою понад береги. Вірші Лесині зустріли рясними оплесками. Тоді тато мій спустився з естради і, взявши Лесю за руку, вивів її перед очі публіки... Довго стояли вони так удвох на естраді, довго вклонялась схвильована молода дівчина, довго гриміли оплески. Се вітала молодь свою любу письменницю і виявляла їй почуття своєї пошани й любови".

Здоров'я Лесі Українки щодалі гіршало. Півроку тяжко хвора пролежала вона в Берліні, де хірурги зробили їй операцію. (1899). Переживши тяжке горе — смерть свого приятеля — Леся захворіла на туберкульозу легенів. Дві зими пробула вона в Італії на лікуванні. Тяжка хвороба не спинила її творчості. Головний персонаж її поетичних творів — це героїчна молодь, що в боротьбі за високі ідеї свободи іде "на смерть, на згубу неминучу".

*"Чи сльози, чи квітки від нас належать вам,
Підкошені в розцвіті сил герої?
Коли б то так судилося і нам
спалити молодість і полягти при зброї!"*

У той час як фізичні сили Лесі занепадають, її дух підноситься вгору, творчість її досягає своїх вершин. Леся пише безсмертні драматичні поеми. Устами своєї героїні Кассандри вона закликає українців до діяльної боротьби. Прекрасний образ самовідданої християнки Прісцилли, що гине мученицькою смертю, звеличує мужність і нескореність молодої жінки, що жертвує своїм

життям в ім'я своєї ідеї. У творі "Оргія" в образі Антея Леся Українка звеличує тих молодих героїв, що високо тримають прапор своєї національної культури, що не хочуть своїм талантом і мистецькими здібностями служити чужій культурі поневолювачів, але воліють краще вмерти, ніж стати зрадником свого народу, своїх переконань. У творі "Бояриня" в образі молодої жінки Оксани Леся Українка показує, як в умовах московської неволі росте переконання, що єдиним шляхом визволення України є збройна боротьба проти ворога. Образ молодої дівчини, що бомбою висаджує в повітря ворожу фортецю, подано в творі "Грішниця". "Мене любов ненависти навчила", — каже ця молода дівчина, і зі зброєю в руках іде проти ворога, добре усвідомивши жорстокий закон війни: "НЕ МИ УБ'ЄМ, ТО НАС ВОНИ УБ'ЮТЬ".

Згадавши свої дитячі роки, свої рідні волинські ліси, Леся Українка на матеріалі багатого українського фолклору створила один із найпоетичніших своїх творів безсмертну "Лісову Пісню", показавши в цьому творі одвічну боротьбу людського духу за волю, за правду.

Останні п'ять років життя Лесі були надзвичайно тяжкі. Щозими Леся, як перелітна пташка, змушена була кидати свій рідний край і шукати порятунку в чужій землі, в Єгипті.

Але не зважаючи на страшну хворобу, Леся Українка за останні роки життя створила свої найкращі твори.

1 серпня 1913 року перестало битися полум'яне серце геніяльної української поетки, великої патріотки, що уособлювала найкращі риси людської душі: любов до людей, до свого народу.

Ідучи шляхом великого Шевченка, продовжуючи його традиції, озброєна глибокими знаннями і розумінням національної і світової культури, наділена Божою іскрою — великим літературним талантом, надхнена високими ідеями свободи, Леся Українка викувала з свого поетичного слова найгострішу зброю в боротьбі за національне, соціальне і політичне визволення свого народу з вікової московської неволі.

Безсмертна іскра Прометея, що запала в серце поетки, розгорілася ясным вогнем і запалила серце її сучасників і нащадків, і цей вогонь вічний. Він не згасне ніколи. Минуть століття, приходитимуть на зміну нові покоління, і поезія Лесі Українки ясным вогнем освітлюватиме їм шлях до Правди, Волі й Краси.

Поезія Лесі Українки, її життєвий шлях, її героїчна вдача, бадьорість, безкомпромісовість, її мужність, її творча активність завжди будуть для молоді прикладом для наслідування.

"Скажім і докажім, що ми бійці сами!" — цей заклик молодої Лесі до своїх товаришів, до молоді, актуальний і в наші часи.

І треба відмітити незаперечний факт, що багато, молодих хлопців і дівчат, прочитавши поетичні твори Лесі Українки та ознайомившись з життям великої поетки, відчували на собі вплив її гартованого поетичного слова. Поезія Лесі викликає у молоді шляхетні почуття, почуття любови до свого Рідного Краю, прагнення бути такими, як була Леся, безкомпромісовими борцями

ЗВЕРНЕННЯ

за святі ідеали визволення українського народу з неволі.

І коли молоді українські хлопці й дівчата під час масових репресій попадали в руки жорстоких катів ЧК, ГПУ, НКВД, КГБ, то на допитах вони пригадували й Шевченківські слова "Караюсь, мучусь, але не каюсь", і слова Лесинаго героя "Убий — не здамся!" У ці хвилини тяжких і гірких випробувань Шевченко й Леся гартували дух молодих людей, їх завзятість і нескореність. І молоді люди рішуче відмовлялися підписувати різні ганебні заяви, відмовлялися йти на співпрацю із ворогами, воліючи поділяти гірку долю гордих нащадків Прометея:

*"Вигнання, муки, нерозривні пута,
Дочасну смерть у дикій самотині."*

Так загинули десятки тисяч молодих людей у страшні роки 1930, 1933, 1937. Так і тепер вірні Шевченковим і Лесиним ідеям гинуть у московських катівнях молоді борці за волю України — Валентин Мороз, Іван Гель та інші незламні, нескорені послідовники ідей Шевченка й Лесі Українки. Але їхні жертви марні. Їхній героїчний приклад запалює серця нових борців!

Вірними послідовниками Лесиних ідей стали молоді поети українські, зокрема Василь Симоненко та інші.

Пошану й любов до Лесі Українки висловила сімнадцятилітня поетка Світлана Йовенко:

*Знаю — ти одна — моє кохання,
Совість моя, гордість і пісні!"*

Молодий український поет Микола Сингаївський називає Лесю Українку зорею України:

*І є з-поміж сяючих зір
геніяльна, вселюдська
Зоря України.*

*Іду по світло!
Тому до Лесі
сучасність моя
і майбутність прямує!*

Молодий український критик Євген Сверстюк у своїй статті "На полі честі" писав: "Подвигом свого життя вона (Леся Українка) вистраждала право тривожити байдужих і поривати за собою живих, право на такі слова (написані тоді, коли Лесі було 25 років):

*Як я умру, на світі запалає
покинутий вогонь моїх пісень
і стримуваний племін засіє,
вночі запалений, горітиме удень.*

Ясно горить племін Лесиних пісень, її безсмертне слово, як і могутнє слово Шевченка, стоїть на сторожі української нації, на сторожі національної культури, на сторожі української мови і державної суверенності українського народу. Цю функцію Лесиного поетичного слова підкреслив Володимир Сосюра:

*Твоє слово разуче, як зброя,
Що боронить свій край і свій дім!
І схилию в шанобі чоло я
Перед світлим безсмертям твоїм!*

Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців до української спільноти вільного світу

Українці і Українки!

В місяці травні ц.р. промине 50 літ від дня трагічної смерті *Голови Української Держави і Головного Отамана Війська Української Народної Республіки Симона Петлюри*.

Підступне вбивство Симона Петлюри мало на меті знищити дійсного провідника української національної революції, мало на меті припинити боротьбу за повну суверенність і державність українського народу на його власній землі.

Ворог знищив Людину-Героя, але не зміг знищити ідеалів, для яких Він працював. Постать Симона Петлюри стала синонімом боротьби за свободу української нації, стала символом змагань за відновлення Української Народної Республіки.

На його прикладі вже пів століття виховувались покоління українських самостійників — які ніколи не погодились на поневолення українського народу.

Постать Симона Петлюри стала дороговказом для всіх тих, які готові віддати найвищу жертву в боротьбі за визволення української нації. І хоч на тому шляху наш нарід зазнав важких ударів — він ніколи не скапітулював перед окупантом, він і надалі змагається доступними йому засобами за остаточну перемогу — відновлення Української Самостійної і Соборної Держави!

Тому нашим святим обов'язком є зберігати з покоління в покоління світлу пам'ять Симона Петлюри, з ім'ям якого пов'язана ціла доба історії українського народу.

Для гідного відзначення 50-их роковин його трагічної смерті Секретаріат Світового Конгресу Вільних Українців призначає день 30-го травня 1976 року для всеукраїнського відзначення сл. п. Симона Петлюри у вільному світі.

Прохаємо Проводи Українських Церков, Центральні Репрезентації, крайові організації і українські громади докласти всіх старань, щоб всі святкування та імпрези впродовж 1976 року пройшли як вияв нашої організованості і солідарності, а своїм змістом скріпили нашу тверду постанову продовжувати чин Симона Петлюри.

Закликаємо українську спільноту, українські крайові та міжкrajові організації, а зокрема молодь докласти старань, щоб взяти масову участь у святкуваннях чи організуванні літніх поїздок прощ до Парижу, де спочивають тлінні останки Великого Сина України.

Всі прибутки з влаштованих імпрез пропонуємо передати на Дослідний Фонд ім. Симона Петлюри.

Президія Секретаріату СКВУ

Торонто, 17-го лютого 1976 р.

КРУТИ

1-го лютого ц.р. українські молодечі організації Детройту — ОДУМ, СУМ і Пласт — як і кожного року, влаштували на честь полеглих під Крутами молодих українських борців за волю України спільний Крутянський Апелъ.

Реферат про цю трагічну подію виголосила Виховниця Юного ОДУМ-у Ірина Смик. 5-го лютого, на запрошення радіогодини УККА в Детройті, Ірина прочитала його по радіо.

Нижче подаємо цей реферат. — Ред.

Ми вшановуємо пам'ять героїв Крут, пам'ять тих, що п'ятдесят вісім років тому віддали за волю України все, що мали: свою молодість, щастя і життя.

Патріотичний чин крутянців часто порівнюють із героїчною обороною Греції від перської навали. У 481 році перед Різдом Христовим 300 спартанців зустріли грізного ворога в гірській ущелині Термопіли і всі як один загинули в нерівній боротьбі. На місці бою, де полягли відважні спартанці, вкриті трупами ворога, греки побудували пам'ятник з написом:

“Мандрівниче, піди й скажи спартанцям, що тут лежать ті, що виконали свій обов'язок перед Батьківщиною”.

Чин спартанців, їхня стійкість, мужність і героїчна смерть запалювала до відважних дій наступні покоління не тільки греків, але й інших народів, яким доводилося боронити свою землю від завойовників.

Так було й під Крутами. У січні 1918 року Українська Центральна Рада проголосила повну самостійність Української Республіки. “Та в трудну годину народилася воля України. Чотири роки жорстокої війни обезсилили наш край і народ... По краю розмножилися ватаги грабіжників і убійників, особливо, коли з фронту рушило російське військо, творячи криваву різню, безладдя і руїну на нашій землі”.

У січні того ж року Центральна Рада вела переговори з центральними державами в Бересті про припинення війни і про визнання Української Народної Республіки. Голова більшовицької делегації Троцький намагався репрезентувати й советську Україну, запевняючи представників центральних держав, що ніби Центральна Рада як уряд вже не існує. А в цей саме час із півночі на Україну сунула більшовицька армія, щоб задавити нашу молоду державу.

Для України кожна година того часу була вирішальною. На оборону надзвичайно важливого залізничного вузла Крути, куди більшовики спрямували свої сили, вислано “Першу імени гетьмана Богдана Хмельницького військову школу” в складі чотирьох сотень, 18 кулеметів та 20

старшин, гарматну батарею сотника Лощенка та чотири автопанцерники з дев'ятьма кулеметами й гарматою. Командиром бою під Крутами був сотник Аверкій Гончаренко.

Перша сутичка з ворогом була на Свят-вечір. 24 грудня 1917 р. Більшовики безуспішно намагалися захопити станцію Бахмач, в залізничному депо якої було до двох тисяч озброєних робітників, переважно москалів. В міру збільшення активності більшовицької армії, до неї почали приєднуватися й ці вороги української державності.

Ранком 27 січня з Києва прибула на ст. Крути студентська сотня в числі 115-130 осіб, яку сотник Гончаренко помістив на відтинку, найменш загроженому зі сторони противника.

У ніч з 26 на 27 січня сотник Гончаренко мав розмову по прямому проводу із командуючим більшовицької армії Муравйовим. Його вимога була “істинно” московська: “Приготуватися зустріти непереможну червону армію і приготувати обід. Юнаків помилую, а офіцерів всеодно розстріляю”. Відповідь сотника Гончаренка була коротка: “До зустрічі все приготовано”.

А ранком 29 січня шеститисячна армія більшовиків (переважно матросів) вирушила проти декількох сотень відважних оборонців. Підпустивши зімкнуті лави ворога на віддаль пострілу, сильний вогонь чотирьох сотень і шістнадцяти кулеметів почав частувати ворога не обідом, а сніданком. Наші старшини й молоді вояки, як зазначив пізніше сот. Гончаренко, продемонстрували під час бою надзвичайну холонокровність і вміння панувати над собою, чого він не помітив навіть за час побуту на фронті світової війни серед старших, добре вишколених вояків.

Та не дивлячись на це, тяжко було встояти проти чисельно переважаючого ворога. Автопанцерники в бою участі не брали, бо був глибокий сніг. Лише гармата сотника Лощенка, із залізничної платформи, своїми влучними пострілами вносила замішання серед ворога.

Бій точився до 9-ої години вечора, коли вже настала темна ніч. З наказу командира, українські частини почали відступати. Першими мали відійти студенти. Відступаючи, очевидно для скорочення дороги, тридцять студентів пішли на світло станції Крут, куди саме підійшли большевики. Розігралася ще одна кривава драма: сту-

НЕ ЗАБУДЬТЕ

В І Д Н О В И Т И

ПЕРЕДПЛАТУ

СВОЄЧАСНО!

дентів не розстріляли, а покололи багнетами.

Відступивши з-під Крут, українським воякам довелося вже не боронити підступи до Києва, а придушувати більшовицьке повстання в самому серці України, в Києві.

У бою під Крутами втрачено 250 юнаків, одну чоту (тридцять осіб) студентів і десять старшин.

Трагедія української молоді під Крутами має велику моральну вартість. Кров, пролита нашої молоддю, струнула до глибини національним сумлінням, поставила виразно під запит справжнє ставлення України до Москви, дала повну можливість пізнати суть російської революційної демократії, виплеканої на московському історичному імперіялізмі. Український народ переконався, що з Росією, чи то з реакційною, чи революційною, йому не по дорозі.

Дякуючи цьому усвідомленню, успішно було придушене більшовицьке повстання в Києві, наступ ворога на Київ стримано й справа закінчення миру в Бересті добігла успішного кінця.

Тихо спочивають в безіменній могилі герої Крут. Але їхня могила стала тим дзвоном, який кликав і кличе українську молодь на боротьбу за волю України і ми впевнені, що прийде час, коли всі, що загинули, гинуть тепер і ще загинуть в цій святій боротьбі, житимуть вічно у великій пошані на вільній Україні.

ПЛЯНУЄТЬСЯ СЕМІНАР НА З'ЇЗДІ СВ ОДУМ-У

28, 29 і 30 травня 1976 року в Клівленді, Огайо, відбудеться Всеодумівський З'їзд Старших Виховників ОДУМ-у США і Канади.

Ідеологічно-проблематична комісія — Олексій Коновал (голова), Надія Цибенко, Микола Мороз, Анатолій Лисий, Олексій Шевченко, Леонід Ліщина та Юрій Смик плянує в час з'їзду відбутися семінар з участю всіх учасників з'їзду. Запрошується молодших і старших членів ОДУМ-у на доповідачів. У дискусії можуть брати участь всі. Теми семінару:

1. Асиміляційний процес та як з ним боротися?
2. Наші погляди на мішані подружжя?
3. Школа українознавства та уживання української мови молоддю.

Одумівці, які хочуть взяти участь у семінарі як доповідачі, можуть зголоситися до комісії на адресу:

ODUM IDEOLOGY COMMITTEE

811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, Ill. 60005, USA

ДОРОГЕ ГРОМАДЯНСТВО!

Ласкаво просимо всіх на традиційний

ПОЛТАВСЬКИЙ ВЕЧІР

який відбудеться

у суботу 8-го травня 1976 року, о 7-й годині вечора в

CONTINENTAL BALL ROOM

2487 Lakeshore Blvd. — Toronto

В КОНЦЕРТОВІЙ ПРОГРАМІ ВИСТУПИТЬ

“ВЕСНЯНКА“, одумівський танцювальний ансамбль в Торонто

Керівник Микола БАЛДЕЦЬКИЙ

НА ВЕЧОРІ ГРАТИМЕ ПОПУЛЯРНА ОРКЕСТРА “ТРУБАДУР”

з ЧІКАГО. — Керівник О. Пошиваник.

БУДЕ БАГАТИЙ І СМАЧНИЙ БУФЕТ З УКРАЇНСЬКИМИ ТРАДИЦІЙНИМИ СТРАВАМИ. ОБСЛУГОВУВАТИМУТЬ ДІВЧАТА В НАРОДНІХ СТРОЯХ.

Всіх сердечно вітатимемо.

КОМІТЕТ ПОЛТАВСЬКОГО ВЕЧОРА

ЛЕВ ЛУК'ЯНЕНКО

(Доповідь В. Шимка на Чернігівських Вечерницях)

Один із найславніших молодих поетів, який передчасно згорів у вирі лютої боротьби, Василь Симоненко писав:

"Україно, ти моя молитва,
Ти моя розпука вікова,
Гомонить над світом люта битва,
За твоє життя, твої права...
"Хай палають хмари бурякові,
Хай сичать образи — все одно!
Я проллюся крапелькою крові
На твоє священе знамено".

Тільки велика любов до свого народу, до обездоленої України породила такий талант, породила такі жагучі невмірущі слова. Їх знає вся Україна. Вони стали молитвою.

Ця велика любов, і ця молитва породили завзятих борців і мучеників за найбільшу, за найсвятішу ідею свободи України.

І ось сьогодні ми, що зібралися на цій чернігівській імпрезі, згадаймо про одного з великих мучеників — славного чернігівця — Лева Лук'яненка.

Ще в січні 1961 року за часів панування Хрущова, по Україні поширилась вістка про суд над групою юристів, що нібито прагнула повалити московський комуністичний режим. Розголошення судової розправи було заборонено.

Серед тих семи оскаржених діячів був і Лев Лук'яненко, народжений 1927 р. в селі Хрипівка, Городнянського району, Чернігівської області, член комуністичної партії з вищою юридичною освітою — найкращий студент, який закінчив Московський Державний Університет. Працював пропагандистом в різних райкомах партії, а пізніше адвокатом Глинянського району на Львівщині.

І ось Лева Лук'яненка засуджено до смертної кари — розстрілу з конфіскацією майна... Пізніше цей вирок був замінений 15 роками позбавлення волі у виправних трудових таборах.

За що ж таку тяжку кару поніс Лук'яненко? Син чесного, працюючого роду, надзвичайно обдарований студент, ніби вроджений адвокат-правдоносець, він не міг терпіти наруги над народом, не зміг нести тяжкого національного поневолення — задушливої русифікації, не зміг стерпіти викривлення конституції. Бо згідно конституції він, як і його друзі і весь український нарід, мав право говорити про вихід України з Радянського Союзу... і її самостійність, бодай на зразок Польщі.

Звичайно, Лук'яненко знав, що його чекає. Але велика любов спонукала його організувати коло кращих людей, щоб поставити цю найбільшої ваги справу перед Верховною Радою Радянського Союзу. Він не криючись, наполегливо підготовлявся, щоб організувати ширші маси, не виступаючи проти режиму.

Та Москва швидко і нещадно розправилася з хоробрими. Таємний закритий, з фальшуванням дійсності, суд виніс неймовірно жорстокий вирок — за цю любов до України й справедливості Лук'яненко потрапив у північні сніги Московії.

Уже чотирнадцять років він несе тягар в'язня, але не кається. Його поминула амністія. І, може, він ніколи не повернеться. Бо він з тих, про кого можна сказати словами світлої пам'яті Івана Богрянного:

Бо в них була одна мета
І єдиний шлях,
Щоб цвіла ти, Україно-матінко.
Щоб любов на твоїх полях...

Ось за цю любов...

Злотопіняву юнь, без вагань
На колір креповий, на кістки
Повернули за ню".

І лише одне, що дає змогу йому жити і з-за дротів в снігах впливати на світ, це велика віра в Україну, що глибоко засіла в його серці... Україна стала молитвою.

Бо коли один в'язень, здається, євангелист, дивуючись впертості Лук'яненка, запитав:

— Я не розумію Вас. Чи Ви дійсно вірите в майбутнє України, в її вічність? Не почуваете себе самотнім?...

— Так. Я вірю. Я так вірю, що навіть, коли б я був один, я б ніколи не покинув цієї ідеї. Найсвятішої з усіх ідей. Це моя єдина молитва і єдина радість...

Він збагнув велич безсмертної істини, що слава і справа тих, які поляжуть у боротьбі, буде вставати, як осяяний прапор переможний, і буде кликати до нових звитяг, породить нових велетнів".

Отож, перериваючи бенкет згадкою про великого мученика глибоко закарбуємо в своєму козацькому серці його надзвичайний спалах, зрозуміємо велич і радість боротьби.

І одержимий історик Валентин Мороз, і юрист Іван Кандиба, і літератори Святослав Караванський, Іван Світличний, Вячеслав Чорновіл і багато інших в найтяжчій у світі неволі (московській) відчували себе вільними. Пішли на смерть, щоб подолати її в ім'я України.

Подумаймо розважно. Як багато можемо зробити ми, коли безмежно любитимемо свій рідний край і коли ця любов стане нашою полум'яною молитвою.

Зрозуміймо, як багато надії покладають на нас ті, що в неволі за ґратами, "на рідній не своїй землі". Збагнімо це всім своїм серцем і присягнімо самі собі... боротися за святу правду й волю України.

Коли зрозуміємо це, ми перемаємо.

"Борітеся — поборите"!

МОЛОДЕ ПЕРО

Як має ставитися українська молодь до сучасної України?

Сучасна українська молодь поза межами України перебуває в дуже скомплікованій ситуації. Її питають: як вона має ставитися до сучасної України? По можливості постараємося наświetлити деякі аспекти цього питання.

Всі ми знаємо, що Україна знаходиться під московською владою, яка не лише поневолює український народ, але й намагається його духово й фізично знищити. Боротьба проти цього в Україні — це майже те саме, що йти на певну смерть.

Українська людина, яка живе тут, у вільному світі, має інші проблеми. Проблема асиміляції й загублення свого національного походження є найбільший наш ворог тепер. Важливе це тому, що коли ми не зможемо себе зберегти тут, то якже ми зможемо допомогти нашим братам і сестрам там, в Україні.

Тому перша частина відповіді буде така: зберегти українську людину у вільному світі є один із засобів допомоги сучасній Україні.

Справді, людина може жити фізично, якщо вона й забуде за своє походження. Але тут постає питання: яка справжня духовна вартість такої людини? Що вона є? Чим може виказатись перед іншими людьми? В Америці всі люди мають своє походження, отже і ми, українська молодь, зобов'язані знайомити з нашим походженням наших іншенациональних друзів у школах, на праці, скрізь. Цим ми покажемо, що ми не тільки українці, але й маємо вартість древнього кореня. Тоді українська молодь буде мати джерело, з якого може черпати енергію, щоб далі поширювати відомості про Україну.

Українська молодь у вільному світі повинна показувати своєю працею важливість існування України й українського народу. Від того часу, коли Україна почала існувати, український народ ніколи не занепадав. Чужі народи перемагали його збройно, але ніколи духово. Тепер московська влада намагається вбити українську своєрідну духовість. Це великий моральний гріх, бо ніхто у світі не має права відбирати від людини її походження, а ще гірше, вбити те походження. Отож, ми, українська молодь тут, мусимо показати, що пульсує ще українська кров, якою український народ в Україні може гордитися.

Недавно була в Американському Конгресі висунута пропозиція виключити Україну й Білорусію з Об'єднаних Націй. Є багато аргументів за цю пропозицію і проти неї. З одного боку є аргумент виключити Україну і Білорусію, бо вони збільшують голоси комуністів і Москви в Об'єднаних Націях. Але є також аргумент проти цієї пропозиції, бо Україна, не будучи членом Об'єднаних Націй, втрачає державний статус.

Я думаю, що українська молодь мусить підтримати цю останню резолюцію, але з певними змінами: тобто Україна має бути як рівноправний член Об'єднаних Націй, лише репрезентація її

мусить бути змінена. З цього буде користь і для нас, українців, і для вільного світу. Це була б перемога США над комунізмом і московською експансією. Така акція покаже, що Україна мусить бути самостійною державою, щоб бути членом Об'єднаних Націй і цим показати багатьом народам світу, що вона таки існує. Але щоб це здійснилося, мусимо за нього боротися. Молодь мусить підтримувати цю акцію, бо без енергійних заходів контрпропозиція не зможе пройти. Це також нагода українській молоді показати іншим, чим вона є і що вона може. Цим українська молодь також розпочне боротьбу проти московської окупації України.

У сьогоднішньому політичному світі українська молодь поза межами України має змогу сказати своє слово проти московського імперіялізму. Це є важливо, бо поперше, українська молодь може помагати закладати підвалини боротьби проти комунізму і московського імперіялізму. Ці підвалини будуть міцні, бо їх будує молода генерація. Подруге, ми подаємо нашим молодим друзям, поневоленим українцям в Україні, надію, що у вільному світі Україна ще живе.

У культурній ділянці українська молодь мусить вивчати українську культуру і тим поглибити знання про своє походження. Зрештою, які ми будемо українці-патріоти, якщо не знатимемо нічого про те, хто ми, звідки пішли?! Українська історія є, мабуть, чи не найцікавіша з історій світу. Ніде у світі нема такої літератури як наша. Твори Тараса Шевченка перекладені багатьма мовами і багато народів дивляться на нього як генія і вважають своїм пророком. Але тільки українська молодь може зрозуміти і серцем відчувати глибину його творчості, бо вона може читати ці твори в рідній українській мові. А краса твору найбільша в тій мові, якою він написаний.

Також надзвичайно гарно українські народні танці виглядають, коли їх виконує молодь, бо молода завзятість робить їх ще кращими. Зацікавлення української молоді українською культурою глибоке і ентузіастичне.

Ми мусимо глибше зрозуміти, як багато наше походження нам дало. Поперше, дало нам почуття вартості, бо ми репрезентуємо народ з багатою культурою та історією і тим мусимо бути горді. Також українське походження і знання української мови об'єднує усіх нас, розкинутих по цілому світі. Де б ми не були в світі, скрізь є українці, які творять рідну українську спільноту.

Отож, наша українська молодь мусить гордитися своїм українським буттям та дбати про його розвиток і силу на міжнародній арені культури й політики, бо цим допоможе українському народові в боротьбі за свободу і в цьому аспекті мусить бути наше відношення до сучасної України.

Андрій ШЕВЧЕНКО

МИТРОПОЛИТОВІ МИХАЇЛОВІ 90 РОКІВ

У неділю 16-го листопада ц.р. православні українці Торонто відзначили такі ювілеї Його Блаженства, Високопреосвященнішого Владики Михаїла: дев'яносто років життя, 55 років священнослуження, 33 роки архієпископства, з них 25 років архієпископом в Канаді та 7 років митрополитом.

Після архиєрейської служби Божої, яку відправив Його Блаженство Михаїл та отці Д. Фотій і Ю. Ференців, у вщерть заповненій катедральній залі ювілята вітали представники різних українських організацій. Привітали Митрополита і діти дитсадка, школи, курсів українознавства, недільного курсу та члени молодечих організацій ОДУМ-у й СУМК-у.

Від учнів школи ім. Тараса Шевченка Владика вітав Тарас Родак віршем, присвяченим Його Блаженству Владиці Михаїлові, а Люба Дубик вручила червоні троянди.

В цей день святочний — світлий,
Щиро вітаємо Вас, Владико-Батьку,
Він буде в нас у серці вічний,
Бережений на довгу згадку.

Ці квіти чарівні-барвисті.
Це вияв любови нас усіх!
Що уста наші сказати несила,
Ці квіти Вам скажуть, прийміть!

Наш добрий Владико, Ваша правиця,
Нехай поблагословить нас у цю милу
хвилину,
Здоров'я і сили дай, Боже, Владиці,
Поблагослови і нашу велику родину!

Ми будемо щиро до Бога молитись,
Щоб Вас хоронив Він для нас,
Щоб Ви прожили ще многі літа...
Радійте Владико у цей світлий час!

Ваше Блаженство!

Ми, студенти курсів українознавства імени Івана Котляревського при катедрі святого Володимира і курсанти недільної школи, палко і щиро вітаємо Вас з днем Ангела, і дев'ятидесятиліттям життя та двадцятип'ятиліттям Вашої творчої діяльності в Канаді.

Ми хоч і молоді, але знаємо, як багато праці Ви приклали до розквіту православ'я і нашої церкви в тяжких умовах під гнітом ворогів на Україні і тут у вільній різнонаціональній і різнорелігійній Канаді.

Ми знаємо, як Ви любите нас і щоденно турбуєтеся про всю нашу українську молодь, знаємо як Ви піклуєтеся, щоб ми пішли шляхом великої Правди і Віри, щоб залишилися такими незламними, як наші славні предки.

Пам'ятаючи Вашу науку, ми з великим почуттям вивчаємо нашу чарівну мову і літературу, історію, історію нашого православ'я.

...Бо ми знаємо, як наші предки виходили у наш родючий і соняшний степ, молилися-християлися на чотири сторони, щоб не було супостата на нашій, Богом даній, прекрасній землі, щоб там панували вічний мир і свобода.

Ваше Блаженство, наш Митрополите! Вітаюча Вас з цим днем, низько хилимо свої голови перед Вами і бажаємо Вам найбільшого щастя-здоров'я і нової наснаги у Вашій великій творчій праці.

Щастя Вам, Боже!

З великою любов'ю до Вас —

Ваші студенти.

Цей привіт прочитала Ірина Поліщук. Квіти вручили — Марія Критюк і Ярослав Конечний.

Від недільного курсу Владика вітали Люба Магденко і Марта Гільчук; від СУМК-у — Одарка Москалюк і Віктор Крізель; від ОДУМ-у — Ліля Корнієнко, Оксана Безкровна, Віра Харченко і Віктор Ліщина. Останній склав такий привіт:

Ваше Блаженство!

Високопреосвященніший Владико!

Зі щирим серцем вітаємо Вас від ОДУМ-у та його прихильників з днем Вашого Ангела та з 55-ою річницею Вашого священнослужіння. Ми знаємо, що дев'яносто років Вашого життя, сповнені переслідувань та заслання, були для Вас не легкі. Читаючи Ваші численні твори, нам стає зрозуміло, що джерелом Вашої сили була і є глибока віра в Бога.

У Вашій книзі "Духовний світ — душа людини" Ви писали:

"На засланні я мав найбільшу втіху бути на самоті в лісі. Там я міг вільно молитися й тихо співати церковні співи багатьох композиторів, які я знав з пам'яті".

Дорогий Владико! Так, як Ви молились колись на засланні в лісі, так і ми молимо і будемо молити Всевишнього, щоб послав Вам сили й здоров'я ще довгі роки продовжувати Вашу Богоугодну працю.

Дорогий Владико, з нагоди дев'ятидесятиріччя з дня Вашого народження, і 25-ліття присвяти нашої Українській Греко-Православній Церкві в Канаді, від відділу СУМК (Союзу Української Молоді Канади), імени Юрія Гасана, при катедрі Св. Володимира, висловлюємо Вам щиро-сердечний привіт від всіх наших членів і складаємо велику подяку за Вашу душпастирську опіку

над нами. Бажаємо Вам кріпкого здоров'я ще на многі, многі літа.

Після обіду Д-р богословія і лауреат Шевченківської премії в Канаді Владика Михаїл роздав спеціальні грамоти тринадцятьом світським особам і установам при катедрі Св. Володимира, які своєю жертвенною працею спричинилися до росту громади. Молодечі організації ОДУМ і СУМК отримали грамоти.

В концертній частині, одумівський дівочий ансамбль під керівництвом Валентини Родак проспівав дві пісні: "Казка" — слова В. Софронів-Левицького, муз. В. Божики, "Мати синові" — слова В. Симоненка, муз. А. Пашкевича.

У суботу 15-го листопада одумівська радіо-програма була присвячена Його Блаженству. Митрополитові Михаїлові. Слухачі почули про життєвий шлях Владика Михаїла, його вірші та музичні твори і Слово до молоді, в якому він закликав бути гідними нащадками наших славних предків.

КОМАНДА ВИХОВНИКІВ ЮНОГО ОДУМ-У

повідомляє, що
ювілейним
ДЕСЯТИЙ ТАБІР ВИХОВНИКІВ
ім. Симоненка Петлюри
відбудеться

від 3-го до 17-го липня 1976 р.

на одумівській Оселі "УКРАЇНА",
Дорчестер, Онт., біля Лондону, Канада.

За інформаціями та аплікаціями звертатися до 15-го червня місяця, ц.р., до місцевих філій ОДУМ-у, ТОП-у або на адресу писаря Команди Виховників, І. Павленка.

ODUM Counselors Camp
с/о J. Pawlenko
27 Ventnor Drive
Edison, N.J. 08817, USA

Історія однієї поезії

У 1845 і 1859 роках на Переяславщину приїздив і жив тут кілька місяців великий Кобзар. Він побував у селах В'юнища, Козинці, Андруші. Трахтемирів, Єрковці...

Про перебування Т. Г. Шевченка на Переяславщині залишилося багато переказів, легенд, бувальщин. Ось одна з таких бувальщин, яку чув від свого діда 73-літній колгоспний пенсіонер артілі ім. Шевченка Степан Григорович Трипуз.

...Коли останнього разу Т. Г. Шевченко був у нашому селі В'юнища, — розповідає Степан Григорович, — він якось особливо до всього придивлявся. Ніби прощався. Ніби відчував, що вже ніколи не повернеться сюди.

Якось ішов Тарас Григорович кривою вулицею і зустрівся йому невисоке дівча. Карооке, красиве, наче маківка в цвіту. А одяг — саме лахміття. Вітер шарпає останнє листя з дерев, а воно босе.

Коли порівнялися, злегка вклонилася і за сільським звичаєм проказала:

— Добридень, пане.

Шевченко зупинився, спитав:

— Чи я ж ти така гарна?

— Я сирота. Служу за харчі наймичкою в Крячків, — і показала на багату хату.

— Бідна моя дитино! — тільки й мовив Шевченко.

Він поклав руку на голову дівчини і спитав, як її звуть.

— Мар'яна, — відповіла та.

Мабуть, з нею досі ніхто так ласкаво не говорив. І в неї покотилися по щоках прозорі намістинки — сльози.

Тарас Григорович протягнув їй монету. Сірі, теплі очі дивилися немов у самісіньке серце сироти.

— Бери, не бійся. Купиш собі хустину.

Дівчина взяла гроші. Відра хитнулись і коромисло важко лягло на її плечі. Пішла. Шевченко ще довго дивився їй услід. А в його серці вже бриніли ніжні слова:

Рости, рости, моя пташко,
Мій маковий цвіте,
Розвивайся поки твоє
Серце не розбите...

Через деякий час він прочитав своєму другові лікареві А. О. Козачковському поезію "Маленькій Мар'яні". Так, за народним переказом, з'явився на світ один із безсмертних творів Кобзаря.

Знову Шевченко у "Маленькій Мар'яні" торкається жіночої долі. Він, як своїй рідній дитині, бажає молодій дівчині добра, знаходить для неї ласкаві слова, називаючи "пташкою", "маковим цвітом"... Але поет не тільки захоплюється її вродою, молодими літами, повитими красою. Він замислюється над майбутнім Мар'яни і сумує, що дівчина незабаром стане іграшкою розбещеного пана. Це завдає йому тяжкого болю. Адже ніхто не зможе оборонити, заступити від неситих панських очей її вроду.

Найдуть злії та й окрадуть...
І тебе, убогу,
Кинуть в пекло... Замучишся —
І прокленеш Бога.
Не цвіти ж, мій цвіте новий,
Нерозвитий цвіте!
Зов'янь тихо, поки твоє
Седце не розбите.

Багатокультурність спричинюється до скріплення Канади

Канада гордиться тим фактом, що її громадяни походять з різних культурних середовищ. Ми, як канадці, можемо користуватись результатами своїх різних талантів, культур і технічного знання і тим будемо Канаду в сильнішу й динамічну країну.

Своєю постійною політикою щодо багатокультурності ваш Канадський Уряд заохочує до партиципації в цих культурних багатствах, щоб усі канадці мали з цього користі.

ОСЬ, КІЛЬКА ПРИКЛАДІВ, ЯК БАГАТОКУЛЬТУРНІСТЬ СТОСУЄТЬСЯ ДО ВАС:

- ☐ Допомога в організуванні і комунікації через ЗВ'ЯЗОК З ЕТНІЧНИМИ ГРУПАМИ.
- ☐ Підвищення свідомості нашої культурної версифікації через ПРОГРАМУ КАНАДСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ.
- ☐ Дорадчий комітет дає поради в справах КАНАДСЬКИХ ЕТНІЧНИХ СТУДІЙ.
- ☐ Фінансування НАВЧАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НЕОФІЦІЙНИХ МОВ.
- ☐ Допомога в організуванні БАГАТОКУЛЬТУРНИХ ЦЕНТРІВ.
- ☐ Допомога імігрантам через ПРОГРАМУ ІНТЕГРАЦІЇ ІМІГРАНТІВ.
- ☐ Фінансування добровольчих груп через ПРОГРАМУ ДОТАЦІЙ.
- ☐ Продукція багатомовних фільмів через НАЦІОНАЛЬНУ РАДУ КІНОФІЛЬМІВ.
- ☐ Документація багатокультурної історії в НАЦІОНАЛЬНОМУ МУЗЕЮ ЛЮДИНИ.
- ☐ Розшуки й зберігання етнокультурних рекордів у ПУБЛІЧНИХ АРХІВАХ.
- ☐ Придбання книжок у неофіційних мовах у НАЦІОНАЛЬНІЙ БІБЛІОТЕЦІ.

Надсилайте свої погляди чи пишіть по ближчі інформації до:

Multiculturalism.
P. O. Box 366, Station "A"
OTTAWA, Ont. K1N 8Z9

John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

John Munro
Ministre chargé
du Multiculturalisme

ТРИ ДНІ ТРІУМФУ "КАЛИНИ"

Танцювально-співочий ансамбль "Калина" з Торонто (Канада) прибув до Лос Анджелесу 24 серпня мр. і дав три концерти (29, 30 і 31-го серпня) в репрезентативній залі Wilshire Ebell Theater на 8-ій і Люцерна вул.

На кожному концерті повнісінька зала ентузіастично оплескувала кожную точку програми, милуючись досконалістю виконавців. Ансамбль нараховує біля 100 осіб, з того яких 85% — студіююча молодь, при чім переважають зовсім юні дівчата. Отож, коли шнурочок за шнурочком півсотні гарно вбраних у національні костюми струнких дівчат ритмічно дріботять, а побіля них молодими орлами літають і викаблучуються юнаки в червоних жупанах, почуваєш — як очі твої зволожені і блищать від радісного споглядання краси і молодости на сцені.

А, спостерігаючи, з яким захопленням сприймала програму *вся зала*, отже й американці неукраїнського походження (а вони становили переважну більшість залі), знову й знову шкодуєш, що наша суспільність на американському континенті й досі не створила принаймні двох мистецьких ансамблів: *Капелі бандуристів* (основу якої до речі сказавши, маємо ж у Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка під орудою Гр. Китастого) і *танцювально-співочого ансамблю*, що діяли б не спорадично, не вряди-годи, а постійно, як професійні мистецькі одиниці.

Програма концерту була обширна, аж з 18 точок, і годі зупинитися на кожній зокрема, бо хочемо заощадити місце для загальних завваг і побажань.

І ось наша перша заввага щодо танців: домінували популярні народні танці: *Гопак, Козачок, Гуцулка, Тропотянка*. І хоч виконання їх було бездоганне і полонило глядача, проте їхня ритмічна і взагалі стилева подібність через деякий час справляла враження повторення того самого, отже одноманітності. Тож, здається нам, слід частіш давати невеличкі "танечні сценки", на взір показаної (наприкінці першої частини програми) жартівливої сценки, в якій три очевидячки підпилих "кавалери" залицяються до дівчат. Такі сценки мають ще й ту перевагу, що тим часом може відпочивати решта ансамблю зайнята в точках масового танцю.

Щоправда, в програмі була ще одна "не-маса" точка, а саме: виступ трьох танцюристів у ніби кавказьких строях, які співали й завзято жестикулювали на сцені. Зала дружно оплескувала виступ цих трьох молодців (Адріян Кузак, Андрій Бачинський і Богдан Якимів) — перший доказ, що такі точки слід заохочувати, розуміється, гарно уклавши їх "під стиль" цілої програми. Бо в даному випадку, в Лос Анджелесі, згадані три "кавказці" своєю зовнішністю мало гармоніювали з українською мовою їхніх пісень:

не опрацьовано було їх характеристично, а тому не використано цілком їхніх здібностей і любови до сцени, якій, як ми чули, ці три молодці хочуть себе цілком посвятити.

"Калина" — ансамбль *танцювально-співочий*; і якщо за танці відповідає організатор і керівник цілого ансамблю — балетмайстер Сем Джуган, то за хор відповідає диригентка *Параня Гарасимчук*. Перший походить з Лемківщини і прибув до Канади з батьками, мавши 9 років. Танцювальне мистецтво опанував завдяки незвичайним здібностям головно самотужки, бо лише короткий час учився танців у пані Заклинської. Параня Гарасимчук приїхала до Канади 1939 року 4-літньою дівчинкою і музичну освіту здобула в Торонтонській консерваторії. Нині вона керує хором і також грає на скрипці в "Калинівській" оркестрі

Цікаво зазначити, що хор складається виключно з дівчат-танцюристок "Калини". І коли хор виходить співати — перед глядачем повна сцена молодих дівчат у барвистих строях. Хор мав три виступи, при чому третій раз — спільно з дівочим тріо; це тріо мало ще й окрему точку в першій частині концерту. Хор виконав такі пісні: "Ой гарна, я гарна", "Сади цвітуть", "Іванку", "Волошки", "Галичаночка", а з пісень сучасних композиторів: "Мій Київ" і "Виростеш ти, сину" ("Лебеді материнства") на слова В. Симоненка. Цю останню пісню хор і тріо виконували з особливим піднесенням, даючи цим доказ, що вони розуміють і глибоко переживають мелодію і слова поета, що творять зворушливу цілість.

Важливим чинником-складником ансамблю — є десятиособова оркестра на чолі з диригентом *Юрієм Григорським*. Починаючи з музичного вступу — ще перед піднесенням заслони — оркестра супроводила кожен танець, допомагаючи молодим танцюристам не збиватися при кожній зміні ритму. Щодо цього співпраця музик з танцюристами була бездоганна. Але щодо сили звуку, то — нам здається — оркестра трохи "перебирала мірку", тобто була заголосною. Акустика театральної залі цілком добра і посилювати звук не було потреби.

Загально ж успіх концертів "Калини" в Л. Анджелесі цього разу просто перевищив сподівання. Місцева українська громада ще раз має підставу тішитися, що в ній є такий Микола Новак, який, будиши глибоким оптимістом, узяв на себе і свою родину такий тягар і ризик — спровадження в Л. Анджелес з Торонто 100-особового ансамблю "Калина", — після того, як спроба організувати для цього Громадський Комітет (щоб мати фінансову запоруку певної кількості осіб та організацій) не мала успіху. Зате ж і gratulacii "Калині" й М. Новакові після кожного концерту було багато звідусіль, а від вроджених американців найбільше.

Як ми вже сказали на початку, "Калина" прибула в Лос Анджелес 24 серпня, за 4 дні перед концертом. Ці 4 дні члени ансамблю відвідували своїх знайомих, оглядали видатніші місця й околиці, купалися на океанських пляжах. Адже ця молодь за два-три тижні має йти до шкіл "гризти граніт науки".

Першу зустріч-прийняття "калінівцям" улаштувала церковна громада св. Андрія Первозваного в гарній новозбудованій залі. А по 4 днях, перед початком першого концерту в залі Вілшер-Ебел Театру, "Калину" вітали американські офіційні чинники: писемний привіт від посаdnика міста Тома Бредлі прочитала його асистентка Шарлота Азбері, писемний привіт надіслав також голова Комітету "Байсентенія" Чарлз Касаса, а канадський консул Гарвей Майне, крім листа, привітав "Калину" й особисто зі сцени, закінчивши своє слово українським реченням, вимовленим так добре, що люди питали — чи він не українець? (Як довідуємось, поправну вимову українського речення консул завдячує таки не втомному "менажерові" М. П. Новакові).

Офіційну частину зустрічі "Калини" з американськими чинниками провадила п-ні Дарія Чайковська. Після концерту відбулося відзначення "Калини" українською громадою Лос Анжелесу: керівник ансамблю Семен Джуган одержав Грамоту подяки від громади, написану на металевій плиті, а керівник хору Параня Гарасимчук дістала прегарний букет троянд. Також усі дівчатчлени "Калини" — дістали по одній троянді з рук хлопчика А. Захаріясевича, а кожного з хлопців "калінівців" наділила квіткою дівчинка Надя Шалаута. Уся зала радісно оплескувала цю зворушливу сцену вдячності й любови з боку громади.

Ще був зворушливий момент, коли заповідачка Дарія Чайковська попросила на сцену Миколу Новака — промотора концертів "Калини" і взагалі українських культурних імпрез у нашому місті. Під бурхливі оплески М. Новак вклонився публіці, не в стані говорити від надмірного хвилювання. Лиш радісним зворушенням світилося його обличчя, коли він жестом-поцілунком дякував громаді.

На закінчення подамо пляни "Калини" на майбутнє. Наступного року Ансамбль плянує відбути турне на сході Америки, починаючи свої концерти з столиці США — Вашингтону, а потім по інших великих містах: Нью-Йорк, Філадельфія, Пітсбург, Клівленд, Детройт, Чикаго.

Побажаємо ж "Калині" якнайбільшого успіху!

А. ЮРИНЯК

Примітка. Такі самі виступи "Калини" відбулися також в м. Сан Франціско (15 і 16 серпня), в м. Фреско (17 серпня), в Монтерей (19 серпня), в м. Сан Джоз (22 серпня). Адміністратором тих виступів був Михась Цар з м. Бурлінгаме, Каліфорнія.

Іван САВИЧ

НА ВАРТІ

Святиною могила Кобзарева
Звелась на кручі, де Дніпро шумить.
А навкруги в струнких рядах дерева —
Як вписані в осяяну блакить.

Чи дощ, чи сонце, чи вітри північні,
Чи літня спека, чи зимова лютя —
Вони стоять, немов на варті вічній,
Поета спокій вічний бережуть.

Усі ми смертні, всі підвладні часу...
На кручі цій би явором зрости,
Щоб стать на варті й до землі Тарасу
Щодня вклонятися гіллям густим.

"Україна" 1964 р.

Увага!

Увага!

ВИЙШЛА ЗБІРКА ПОЕЗІЙ

МИХАЙЛА СИТНИКА

ЦВІТ ПАПОРОТІ

Крім поезій, до збірки входять: стаття про творчість поета М. Вірного і бібліографія творів поета, складена інж. І. Лучковим.

Ціна книжки у твердій обкладинці \$6.50, у звичайній — \$5.00.

Замовлення з належною сумою слати на адресу:

Mr. V. PEDENKO
18 Henderson Ave.
Thornhill, Ont., Canada
L3T 2C0

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повіdomляемо, що з 1-го квітня 1976 р. представником "Молодої України" в Бритиш-Колумбії, Канада, є довголітній і активний працівник ОДУМ-у, п. Федір БОЙКО.

Mr. T. BOYKO
3688 Parkview St., Penticton, B.C. V2A 6H1

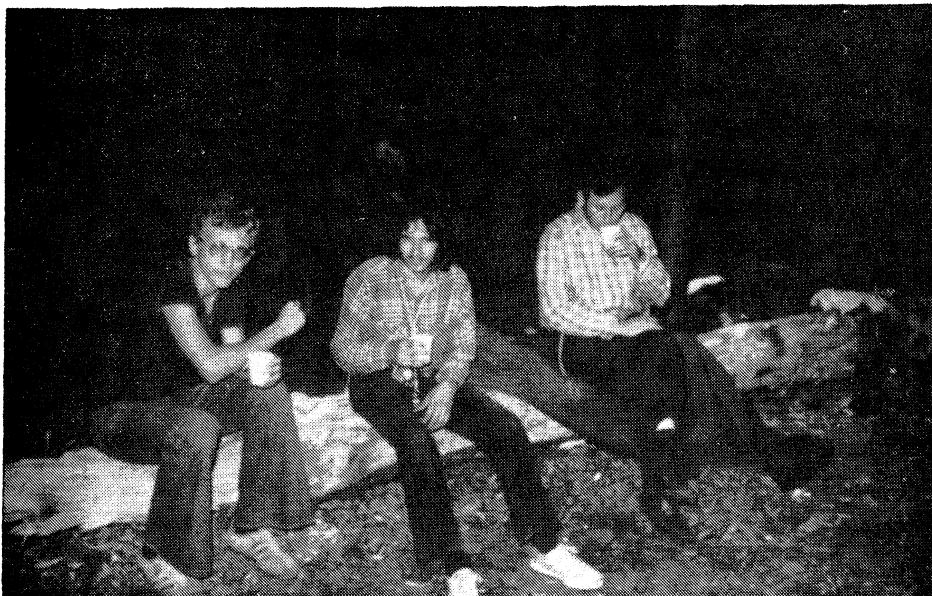
З ОДУМІВСЬКОГО ЖИТТЯ І ПРАЦІ

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТІ

ДЕВ'ЯТИЙ ТАБІР ВИХОВНИКІВ ЮНОГО ОДУМ-У

Сумівська оселя. Відбиванкові змагання між виховниками-одумівцями та сумівцями.

Мандрівка. Відпочинок біля ватри. Зліва направо: Ю. Криволап (мол.), Степовий — старший бунчужний та Є. Кальман — заступник коменданта.

У Детройті 1-го лютого 1976 р. відбулося велике свято державності й соборності України. На цьому святі було багато людей, залу заповнили кілька сот їх.

Програму розпочато співом американського гімну. Потім прийшли привітання д-ра Жуківського, заст. голови виконного органу УНР, проклямація губернатора Міллікена, святкова доповідь д-ра Шпорлюка та слово д-ра Марусі Бек. Після доповідей відбулася мистецька частина. Першою в ній спізала меццо-сопрано Христина Липецька, а потім ОДУМівський ансамбль "Фіялки" виконав три пісні: "Лебеді" — акомпаньювала Галина Коваленко, "Рідна земле моя" — Павло Писаренко і п. Петро Китастий і накінець "Вищий, вищий" — соліст Павло Писаренко. Виступали ще інші мистці, а останньою точкою був ансамбль молодих бандуристів під проводом Петра Китастого. Свято закінчилось українським національним гімном.

Шкода, що мало одумівської молоді було на цьому святі — були лише ті, що виступали в мистецькій частині. Що діється з нашою молоддю? Де вони бувають під час важливих імпрез? На це запитання є лише одна відповідь: більшість нашої молоді зовсім не зацікавлена такими речами. Вони люблять їздити на табори, люблять зустрічі та забави, а коли підходить якась академія або свято, чи акція в обороні України та українських дисидентів, їх немає.

Мені дуже прикро говорити, що на академії Крут в Детройті було коло 80 пластунів та 40 сумівців і лише 20 одумівців. Прикро було мені звітувати "в числі 19 плюс одна" за нашу філію ОДУМ-у! Я певна, що це не тільки тут, в Детройті, але й в інших містах є ця сама проблема.

Треба якось зацікавлювати нашу молодь такими речами, і батьки мають вимагати, щоб їхні діти приймали участь у визначних імпрезах. Я знаю, що це не можна сказати 19-літній "дитині": "Ти мусиш їхати!" Але можна поговорити з нею, розказати їй, яку важливу роль ці події відіграють в житті тих, що заста-

ОНТАРІО МАЄ НОВИЙ “ЗАКОН ПОЯСІВ НА СИДІННІ”

Ось, що вам треба про нього знати

Минулого року 1.304 особи згинуло в автомобільних випадках в Онтаріо.

Крім цього, 98.673 було поранених.

Багато з тих смертних випадків можна було б оминати, якщо люди були б приперезані.

З тієї причини, починаючи від 1-го січня 1976 р., вживання поясів на сидіннях стає обов'язковим.

У дійсності цей закон дуже простий:

- Вам треба приперезатися поясом на сидінні та через плече, якщо оба пояси є в автомобілі.
- Якщо ваш автомобіль випродукований після 1 січня 1971 р., відчипати пояси на сидіннях є незаконне. Пояси мусять бути в доброму стані до вжитку. Якщо пояси відчеплені, їх треба наново заінстальювати.
- Пояси, які є в поганому стані, треба направили.
- Наплечні пояси на задніх сидіннях не рахуються частиною системи й тому їх не конечно інстальювати.
- Водій є відповідальний за дітей у віці від 2 до 15 років. Усі дорослі пасажери у віці 16 років і вище відповідальні самі за себе.

Винятки:

- (1) Діти віку нижче 2 років.
- (2) Особи, які мають посвідку звільнення від лікаря.
- (3) Персонал, який робить доставку у своїй зоні та їде 25 миль на годину або повільніше.
- (4) Персонал, що доставляє пошту в позаміських околицях.
- (5) Автомобілі з рухомим дахом не потребують наплечних поясів.

Кара за порушення закону виносить від \$20 до \$100 плюс кошти. Проте життя і здоров'я дуже цінні, а випадки, які спричиняють смерть і поранення чи шкоду власності коштують багато більше, ніж кари. Від нині всі водії і пасажери мусять приперезуватися на сидіннях. Ваш Онтарійський уряд просить про вашу співпрацю.

По докладніші інформації звертайтеся:

Public and Safety Information Branch
Ministry of Transportation and
Communications
1201 Wilson Avenue
Downsview, Ontario M3M 1J3

Ministry of Transportation and
Communications
James Snow, Minister

Province of Ontario

William Davis, Premier

лись на Україні. Розказати треба, що ОДУМ — це не тільки табори й забави, а також праця для України і її народу, а значить і для себе. Щодо молодших дітей — треба, щоб батьки брали їх на ці свята, бо інакше діти ніколи не будуть зацікавлені темами академій і свят. Треба батькам дбати, а не спати до обіду, а потім дивитись телебачення до півночі. Я не кажу, що всі батьки так роблять, але ті, що занедбують своїх дітей, псувають роботу іншим.

Я вірю, що наша участь в наступних академіях збільшиться, і не буде такою, як до тепер.

Віра Коваленко

Голова "Фіялок" та
Вих. юн. ОДУМ-у, Детройт

МИ ЩЕ ЖИВИ

Минуло чимало часу, як ім'я філії ОДУМ-у Гошен-Елкгарт, Індіана, майже зійшло зі сторінок нашої преси. Старші віком люди кажуть: "як сумне писати — то краще мовчати".

Хоч і з великою прикрістю, доводиться зазначити, що через неприхильне ставлення Церковної Управи до ОДУМ-у та пасивність усього керівництва ТОП-у (в тім числі й себе рахую), діяльність та праця нашої філії ОДУМ-у майже занепала минулого року, але ще не зачерствіли серця тих батьків, що дбають за добро своїх дітей.

Незважаючи на хуртовину, вони зібралися 1-го лютого ц.р. у майже холодній — нашій не своїй — домівці і вибрали собі нову Управу ТОП-у, з надією, що наша філія ОДУМ-у ще відживе. Ніде правди подіти, але є ще такі "батьки" (ще й ніби і члени ТОП-у), що й досі "дрімають". Дітей своїх до ОДУМ-у посиляють, щоб ОДУМ їх няньчив-доглядав, а їм у хаті спокій дав. До того ж ще й бездітних прихильників ОДУМ-у підмовляють, щоб до гурту не ходили, а по хатах "діла робили". Цю всю справу нова Управа обговорила і до праці приступила.

Із піднесенням настроєм пожвавився рух серед одумівців і толівців.

До управи вибрали 15 осіб, майже всіх членів громади, щоб усім однаково "голова боліла". До неї входять: Анатолій Луценко — голова, Євген Верблянський — заст. голови, Олександр Багнівський — секретар, Люба Дубінін — скарбник, Віра Швець — культ-освітній реф., Ліза Дралеза — реф. юнацтва, Василь Новаченко — спортовий реф., Степан Савчук — господарчий керівник, дорадники виховників Юного ОДУМ-у: Марія Багнівська, Василина Верблянська, Зіна Луценко, Марія Бедрицька. Контрольна комісія: Петро Новаченко — голова, Іван Гудевич та Володимир Бедрицький — члени.

Через тиждень після одумівських виборів, відбулися парafilialні вибори. Тепер нововибрана Церковна Управа складається в більшості з прихильників ОДУМ-у. Маємо надію, що праця ОДУМ-у й Церкви буде у взаєморозумінні.

О. Б.

МОЇ ВРАЖЕННЯ З ТАВОРУ

Табір українознавства та гри на бандурі 1975 р., Оселя "Київ"

Мої пригоди бунчужного та писарем на таборі українознавства та гри на бандурі в Нью Йорку цього року були надзвичайно цікаві. Я була вперше на такому таборі, і треба сказати, що я так захопилася грою на бандурі та всіми дітьми там, що не можу дочекатися другого року, щоб знову поїхати на такий табір. На протязі двох тижнів навіть ті діти, що зовсім не вміли грати на бандурі, навчилися і грали на концертах цілим ансамблем. А ті, що слухали українознавство, навчилися так багато про зруйнування Січі й інші події, що можуть переповісти їх без ніякого труду.

Комендантом першого тижня був вельми терпеливий СВ Петро Гурський, а другого тижня — тверда СВ Лідія Китааста. Ці особи просто герої! Вони так відважно і завзято ставилися до дітей, що просто диво, що нерви їм ні разу не зрадили! Мені, зокрема, було дуже приємно працювати з ними, і надіюсь, що во-

ни й далі так працюватимуть з молоддю, як цього року.

Бунчужним табору, першого тижня був Вих. Юн. ОДУМ-у Петро Піддубний з Нью-Йорку. Він вмів добре підганяти хлопців, але жартівливо, так, що вони всі захопилися ним. Петро так не хотів від'їжджати з табору, що останнього дня там аж свисток биля забаву. У п'ятницю причужним був Тарас Павловський з Нью Джерзі. Він теж добре гаяв хлопців, але звихнув ногу, граючи в футбол. Бунчожною та писарем була я, Віра Коваленко з Детройту. Діти були досить слухняні й розважні, не дивлячись на спроби хлопців під час руханки скупати мене в умивальні.

Інструкторами гри на бандурі були: СВ Петро Китаастий з Детройту, СВ Петро Гурський з Філадельфії, д-р Юрій Розгін з Детройту, Микола Дейчаківський з Клівленду та Віктор Китаастий з Каліфорнії. Їхніми помічниками були: Наталя Павленко, Павло Гурський, Марко Бандера, Катя Малий і Тарас Павловський.

Курси українознавства провадила СВ Лідія Китааста з Детройту, а окремі лекції давали професори та гості.

На таборі було біля 80 осіб, віком від 12 до 21 р., які прибули з одинадцяти штатів: Мічиган, Нью-Йорк, Нью Джерсі Пенсільванія, Коннектикат, Делавер, Меріленд, Масачузетс, Огайо, Індіана та Каліфорнія. Це показує, як наша українська культура розвивається, та як бандура захоплює молодь. Надіюсь, що на друге літо приїде нас ще більше.

Розклад дня був досить цікавий. Ми мали чотири години лекцій і багато часу на купання, спорт і відпочинок. Але його довелося трохи змінити другого тижня, бо починалися концерти і ми мали кілька спільних проб. Перший концерт відбувся в середу, 20 серпня на Союзівці. Тут нас дуже гостинно прийняли, нагодували й після концерту зробили забаву. У п'ятницю приїхали до нас сумівці на спортові змагання, але спочатку ми для них влаштували концерт. У спортових змаганнях ми трохи програли. Тільки наша дівоча

дружина—Наталка Павленко, Ніна Левченко, Наталка Дмитріук, Алла Корсунь, Наталка Воскобійник та Віра Коваленко — виграла одну гру проти сумівських дівчат. Ми думали, що більше програємо, бо наш табір займався більше музикою та наукою, а їхній спортом і всім. У суботу, останнього дня табору, відбувся спільний концерт для усіх приїжджих батьків.

Другого тижня приїхали до нас помагати в концертах співаки Капелі Бандуристів: Володимир Тисовський, Павло Писаренко з Детройту та сам маестро Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, Григорій Трохимович Китастий. Г. Т. Китастий дуже нам допоміг. Перед концертом він сказав нам кілька слів, які підбадьорили нас перед відкриттям сцени. Він сказав: "бандура — це наша зброя. Як берете її в руки, нехай ніщо вас не лякає. Завжди тримайте її біля себе, в яких би ви обставинах не опинились". Ці слова були нам — як світло. Наші серця сповнилися гордістю, що така надзвичайна людина вчить нас.

Спеціальна подяка кухарці пані Тесленко з помічниками, голові оселі п-ові Грауру, та всім, що помагали опікуватися цілим табором, та помогли всім учасникам досягнути ті знання, які вони туди поїхали здобути.

Вертаючись до Детройту, ми поїхали через Пенсільвенію до Клівленду, щоб завезти панство Г. Т. Китастих додому. Авто зіпсувалося, а потім заблудили та й опинилися у Філадельфії! Ми доїхали додому після 22 годин втомлюючої їзди. Нормально це 12-14 годин їзди. А тут ще кіт "Бунчужний" в авті — треба було для нього щокілька годин ставати, щоб випустити на свіже повітря. Аж нарешті вернулися.

Тільки спогади про табір ніколи не залишать нас: як слухали Писаренкову "Галю", що лунала по цілому таборі пізно вночі і комендант Гурський питав "До кого це Ромео співає?"; як комендантка "Китайська" робила напад на хлопців з милом до голення, як дівчата напали на хлопців та ще й замкнули їх матрасом у бараці, як хлопці намастилися маззю волосся тієї п'ят-

РОДИННА ХРОНІКА

З ХРИСТИН НА ПРЕСУ

У неділю 11-го січня ц.р. у православної катедрі св. Володимира в Торонто відбулося хрищення четвертого сина п-ва Віри та Василя Павлюків — Петра. Хрищення довершив прот. Дмитро Фотій.

Обід для рідні та гостей розпочав прот. Д. Фотій молитвою та благословенням.

Кумами були — Гейзел Балдецька і Олекса Свистун та Галина Бліда і Данило Завертайло.

Майстром церемонії був кум Данило Завертайло, котрий вміло "завертав" і всіх розвеселив своїм дотепним словом. Випили по чарочці за здоров'я малого Петруся та його маму пані Віру, перекусили смачними стравами та й заспівали їм "Многі літа". Коли тут пані Валентина Поляківська шепнула кумові Данилу на вухо, що саме сьогодні минає п-ву Павлюкам вісімнадцять років їхнього подружжя. Тому довелося ще по чарочці випити та й заспівати "Многі літа" знов.

На пропозицію пана Петра Ященка та за дозволом кума Данила перевели збірку на українську пресу, а тоді задумалися, як розподілити зібрані гроші. На те п. Петро Родак порадив: тому що п-во Павлюки є члени ОДУ-Мівської родини, то не можна забути журнал "Молода Україна", також треба підтримати православний "Вісник", але не можна забути й про журнал "Нові дні", бож п-во Павлюки є адміністраторами його, і можуть нам закинути, що ми ігноруємо "Нові дні". Цю пораду прийняли і виділили на "Молоду Україну"

ки (Грибович, Гаврюшенко, Ляшенко, Свириденко, Воскобійник); як Ваць сів на ліжко та й поламав його, та ще оті нещасні коломийки!... Все це довго останеться в наших серцях.

Табір був справді чудовий.

Виховниця Юного ОДУМ-у
Віра Коваленко

Філія ім. С. Петлюри, Детройт

\$19.00, на "Вісник" \$16.00 і на "Нові дні" \$16.00.

На закінчення обіду прот. Юрій Ференців прочитав молитву подяки, а прот. Дмитро Фотій подякував та побажав всіх благ батькам і малому Петрові.

Отже, ми, всі гості, бажаємо п-ву Вірі і Василю та новоохрищеному синові Петрові і старшим синам — Юркові, Євгенові та Тарасові — всього найкращого в їхньому житті і дякуємо їм за працю в ОДУМ-і та журналах "Молода Україна" й "Нові дні".

Щастя Вам, Боже!

Присутній

ВЕСІЛЬНІ ДЗВОНІ

19 липня 1975 року у церкві св. Луки, Лондон, Онт., відбулося вінчання Анни Півой та Олександра Васько. Після вінчання в Українському Центрі, де відбулася вечере, батьки молодих вітали гостей, що прибули з Лондону, Монтреалю, Торонто, Віланду, Америки та Німеччини, і яких було близько 350 осіб.

Після смачної вечері гості обдарували молодих і розпочалися танці.

На другий день, як водиться, відбулися поправини у колі рідних і друзів. Гості поздоровляли батьків з одруженням їхніх дітей та висловлювали признання за добре виховання їх.

Обоє молоді мають вищу освіту — закінчили університет у Лондоні.

Батько молодого свідомий українець — брав жваву участь у розбудові Українського Центру, як член будівельного комітету, дарував поважні суми на українську православну громаду, Український Центр та на інші потреби. У Лондоні він відомий підприємець-будівельник.

На закінчення поправин п. Співак запропонував перевести збірку на українську пресу. Віра Яремченко та Оля Співак зібрали 92 дол., з яких на "Молоду Україну" виділено 42 дол., на "Українські Вісті" — 50 дол.

Всім жертводавцям щире спасибі.

Батькам бажаємо великої радості з дітей, а молодятам щасливого родинного життя.

СРІВНЕ ВЕСІЛЛЯ

13 вересня 1975 р., відзначення 25-ліття їхнього подружнього життя, залишиться незабутнім спогадом п-ва Миколи й Ольги Співаків, Лондон, Онтаріо.

Цю приємну несподіванку зробили їм їхні діти: Дмитро, Володимир і невістка Ольга.

О п'ятій годині вечора в українській православній церкві Пресвятої Тройці, при великій кількості гостей, архимандрит Микола Дебрин відправив молебень за здоров'я ювілянтів, а хор відспівав "Многая літа!"

При вході до просторої залі Українського Центру, де мала відбутися вечора, ювілянтів вітали хлібом-сіллю їхні батьки і бажали їм ще багато років щасливого життя.

Дружби Борис Яремченко та Галя Блощинська провели ювілянтів до головного столу, за яким сиділи їхні діти й рідня.

Син Володимир привітав батьків з їхнім радісним ювілеєм і попросив старшого брата Дмитра до слова. Дмитро подякував гостям, що прибули відсвяткувати це родинне свято і побажав батькам дожити до золотого ювілею. Потім представив д-ра Анатолія Лисого, господаря вечора. Д-р А. Лисий подякував синам і невістці та попросив архимандрита Миколу прочитати молитву і благословити страви.

Під час вечери пан господар проголосив на честь ювілянтів тост зі співом "Многая літа!" і

представив гостям рідню ювілянтів: батьків, братів, сестер і кумів. У залі було до 500 осіб з різних міст Канади й Америки—Торонто, Гамільтона, Монтреалю, Вінніпегу, Ванкувера, Садбері, Ніагари, Ошави, Велланду, Детройту, Нью-Йорку, Чикаго, Міннеаполісу та інших міст, а також гість з України, брат ювілятки Микола. Звичайно при такій кількості гостей і настрій був піднесений. Ювілянти користуються великою пошаною громадянства Лондону й околиць.

Після представлення головного столу почалися привіти. Першою вітала рідня ювілянтів: Миколіні батьки Андрій та Ольга Співаки, Ольгині батьки Іван і Марія Жидовки, Миколина сестра Ліда Шевченко, Ольгин брат Олександр Жидовка, хрищеники — Дмитро Ножинко й Олена Гончаренко та друзи.

Галя Блощинська розповіла про ювілятку, яку знає давно, їхню молодість та пережиття під час війни і після неї в Європі й Канаді.

Яремченко Борис розказав про перші кроки ювілянтів у Лондоні та їхнє життя там.

Родина п-ва Співаків завжди була активна в церковному та громадському житті. Зокрема Микола Співак був головою будівельного комітету побудови храму Української Православної Церкви та Українського Центру в Лондоні, а нині є президентом будівельного комітету української відпочинкової оселі, а та-

кож бере участь у різних організаціях. Його дружина Ольга є у проводі Союзу Українок Канади, працює в школі, КУК та інших організаціях.

Ювілятів вітали: архимандрит Микола Дебрин, голова православної громади Григорій Кошарний, голова Союзу Українок Канади Галина Володченко, виховниця юн. ОДУМ-у Катя Подопрігора, голова ОДУМ-у м. Лондону Марія Блощинська, від Українського Центру голова М. Савчук, М. Чих від українських підприємців, п. Жилавий від Рідної Школи, І. Данильченко від корпорації відпочинкової оселі, Л. Ліщина — ГУ ТОП-у, О. Харченко — ГУ ОДУМ-у, В. Педенко — ЦК ОДУМ-у, Ф. Подопрігора — СУЖЕРО.

У всіх привітаннях та побажаннях відзначувалося віддану працю ювілянтів на користь громаді.

Після привітів дружка Г. Блощинська піднесла ювілятам подарунок від присутніх, а за нею склали свої подарунки й окремі особи. Панство Співаки щиро дякували присутнім за вшанування їхнього ювілею.

Перед закінченням вечери Г. Блощинська та Б. Яремченко перевели збірку на українську пресу. Зібрали 149 дол., з яких виділено на "Молоду Україну" 50 дол., "Українські Вісті" — 90 дол., "Вісник" — 30 дол., "Укр. Голос" — 20 дол. Усім жертводавцям сердечна подяка, а ювілятам многі літа!

ОГОЛОШЕННЯ

Дирекція корпорації відпочинкової оселі "Україна" повідомляє всіх членів і прихильників, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КОРПОРАЦІЇ

відбудуться в суботу 17-го квітня 1976 року о 1-й годині дня в залі Української Православної Церкви Св. Тройці, 151 King Edward St., Лондон, Онтаріо.

Присутність членів обов'язкова.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Центральний Союз Українського Студентства (ЦЕСУС) повідомляє все українське студентство та українську спільноту про зміни чергового світового конгресу ЦЕСУС, який був скликаний на місяць серпень ц.р., IV Світовий Конгрес ЦЕСУС відбудеться 12—15 серпня 1976 р. у Філадельфії, США.

Ласкаво просимо слідкувати за дальшими інформаціями про конгрес в українській пресі та радіопередачах.

З студентським привітом

Управа ЦЕСУС

Прощальне слово

Після панахиди по блаженній пам'яті Миколі Михайловичу Войтихів, 26-го грудня 1975 р., від філії ОДУМ-у міста Чікаго, п. Коновал сказав це слово.

Тяжким горем прибіта Родино!

Жалібна Громадо!

Ми зібралися сьогодні похиливши голови, з великим смутком у серцях, щоб попрощатися з нашим дорогим Миколою Михайловичем, батьком нашого активного одумівця — заступника голови нашої філії друга Віктора — дорогим чоловіком та батьком всіма шанованої родини Миколи Войтихова.

Від філії ОДУМ-у в Чікаго висловлюю щиро-сердечне співчуття засмученій несподіваним горем дружині Меланії, синам Вікторові та Юрієві. Його близьким та далеким рідним, всім друзям і приятелям. Ми знаємо, що ваш життєвий шлях на рідних землях українських був тернистий.

Микола Михайлович народився на Україні, в місті Барвінково на Харківщині, в родині священика. А тому з молодих років був приречений советсько-більшовицько-комуністичною владою на переслідування, поневірвання та знущання.

У 1929 році вже був заарештований "за анти-советську діяльність", засуджений та засланий до Сибіру, де й простраждав 10 років на холодній Колімі.

У Німеччині в таборі в Соммер-казерне, переживав з родиною страхи депортації на "родіну", але з Божою допомогою він залишив Німеччину і приїхав до вільної землі Вашингтона — Америки.

Але й тут доля не судила жити спокійним життям. Через здоров'я, підірване советськими конц-таборами, неблаганна хвороба зарані підкосила його життя, і на 59-му році він відійшов, залишивши родину, друзів та приятелів у великому смутку.

Прощаючись з Вами, Миколо Михайловичу, ми, одумівці, схилиємо голови у великому смутку і обіцяємо, що добра пам'ять про Вас залишиться назавжди в наших серцях.

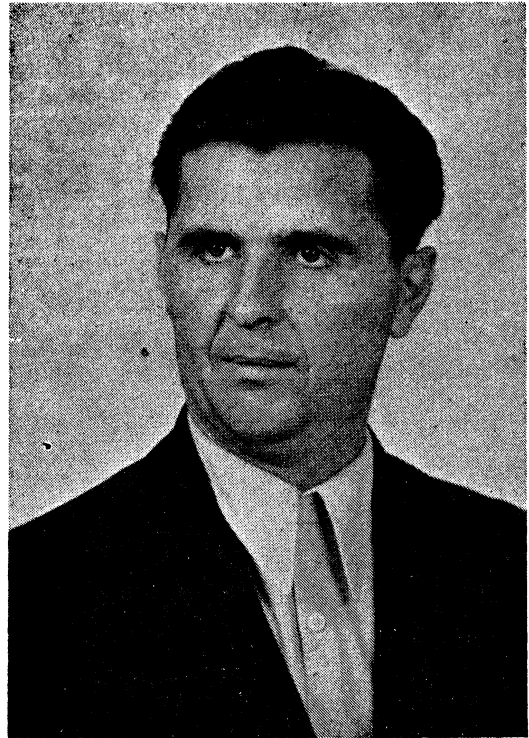
Також прощаємося з Вами, Миколо Михайловичу, як Головою Окружної Ради Українського Робітничого Союзу в місті Чікаго та околиці, та головним радним організації, якої Ви були членом до останнього віддиху Вашого життя.

Нехай же Вам, Миколо Михайловичу, сниться рідна українська земля та рідні місця, де колись пройшло Ваше щасливе дитинство, а земля ново-прибраної батьківщини — Америки — нехай буде легкою!

Прощайте, Миколо Михайловичу!

З поминального обіду на нев'янучий вінок бл. п. М. Войтихова присутні склали 107 дол. на журнал "Молода Україна" та "Українські вісті".

Збірку провів В. Косогор.

Микола Войтихів

У хвилини невимовного смутку...

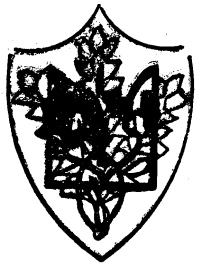
Центральний Комітет Об'єднання
Демократичної Української Молоді, Головні
Ради Кошів старших виховників ОДУМ-у
США і Канади, Головні Управи Товариств
Прихильників ОДУМ-у США і Канади і все
членство ОДУМ-у, ТОП-у висловлюють щире
співчуття з приводу передчасної смерті

БЛ. П.

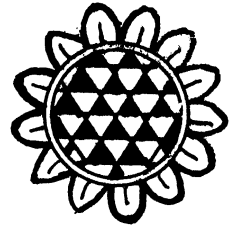
**ВІКТОРА
КРИВОЛАПА**

Його Дружині, Синам, Батькам, Братові
д-р Ю. Криволапові голові ЦК ОДУМ-у і
всій ближчій і дальшій Родині Покійного.

Нехай вільна земля Вашингтона буде Йому
легкою!

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

Тарас ШЕВЧЕНКО

ІВАН ПІДКОВА

I

Було колись — в Україні
Ревіли гармати;
Було колись — запорожці
Вміли панувати.
Панували, добували
І славу, і волю;
Минулося — осталися
Могили на полі.
Високії ті могили,
Де лягло спочити
Козацьке біле тіло,
В китаюку повите.
Високії ті могили
Чорніють, як гори,
Та про волю нишком в полі
З вітрами говорять.
Свідок слави дідівщини
З вітром розмовляє,
А внук косу несе в росу,
За ними співає.

Було колись — в Україні
Лихо танцювало,
Журба в шинку мед-горілку
Поставцем кружала.
Було колись добре жити
На тій Україні...
А згадаймо! Може серце
Хоч трохи спочине.

II

Чорна хмара з-за Лиману
Небо, сонце криє.
Синє море звірюкою
То стогне, то вие.
Дніпро гирло затопило.
"А нуते, хлоп'ята,
На байдаки! Море грає —
Ходім погуляти!"

Висипали запорожці —
Лиман човни вкрили.
"Граї же, море!" — заспівали,
Запінились хвилі
Кругом хвилі, як ті гори:
Ні землі, ні неба.
Серце мліє, а козакам
Того тільки й треба.
Пливуть собі та співають;
Рибалка літає...
А попереду отаман
Веде, куди знає.
Походжає вздовж байдака,
Гасне люлька в роті:
Поглядає сюди-туди —
Де-де будь роботі?
Закрутивши чорні уси
За вухо чуприну,
Підняв шапку — човни стали.
"Нехай ворог гине!
Не в Синопу, отамани,
Панове-молодці,
А у Царград, до султана,
Поїдемо в гості"
"Добре, батьку отамане!" —
Кругом заревіло.
"Спасибі вам!" —

Надів шапку.

Знову закипіло
Синє море; вздовж байдака
Знову походжає
Пан-отаман та на хвилю
Мовчки поглядає.

Табір юн. ОДУМ-у на оселі
"Київ", Торонто, Онтаріо.
Група таборян перед закриттям
табору.

БАНДУРА

8-го листопада 1975 року пані Родак розповідала нам про бандуру. Бандура український національний інструмент. Подібний музичний інструмент до неї — це лютня. Також подібна до бандури й кобза, що появилася на Україні в 10-му столітті. Бандура має 52 сопранові струни та 12 басових. Я вчуся грати на бандурі.

Оля Наумчук

Рій "Русалки", Торонто

НА КОТЕДЖІ

Минулого літа ми були на котеджі. До нас приїхав хрищений мого брата. Він привіз свій великий човен. Рано-вранці ми попливли ловити рибу. Ми мусіли пливти до середини озера, бо там багато щук, окунів, судаків та іншої риби. Я зловив велику щуку.

Віктор Павлик

Рій "Гайдамаки", Торонто

ВИГРАЛИ ПЕРШУ НАГОРОДУ

Цього року я і ще чотири дівчини виступали на українському музичному фестивалі, співали дві пісні: "Хмарка" й "Гуси прилетіли". Всі ми були у вишиваних блюзочках. Ми виграли першу нагороду.

Світлана Ліщина

Рій "Ластівки", Торонто

ЗАГАДКИ

1. Біжить собі куди знає, ніколи не стає, але часом велику користь дає.
2. Без рук, без олівця, малює без кінця.
3. Коли нема мене — чекають.
Коли прийду — всі втікають.
4. Понад воду стежечка, а однаково води не перейдеш.
5. Не стукає, не грюкає, а у вікно ввійде.

Розв'язка літературної задачі в ч. 242 "М. У.":
"Олівець", "Кармелюк", "Ялинка", "Харитя".

Розгадки загадок: 1. Олівець. 2. Літери.
3. Час. 2. Зима. 5. Дні тижня. 6. Тиждень, рік.
7. Свічка. 8. Голка. 9. Ножиці. 10. Гребінець.

ГУМОР

Дід і унук

— Діду, а ви були колись малим? — питав унук.

— Був, дитино, був.

— То ви, мабуть, були дуже смішні з своєю лисиною і бородою.

Не може

Маруся прокинулася, встала з ліжка, умилась, а братик її все лежить і лежить.

— Юрчику, та прокинься ти, нарешті!

— Не можу! — відповів братик.

— Чому не можеш?

— Бо я вже не сплю...

Багатокультурність?

Ціла ідея багатокультурности має за завдання допомогти канадцям у співжитті та зрозумінні другого походження і зрізничкованости.

Хоч урядова постійна політика стосується всіх канадців, проте багатокультурність побудована на засаді добровільности. Вдійсності, це залежить від нас, чи вона матиме успіх.

Наш федеральний Уряд встановив наступні програми й засоби для зберігання нашої культурної спадщини.

У МІНІСТЕРСТВАХ ДЕРЖАВНИХ СПРАВ

багатокультурна програма має за завдання допомагати у плеканні культурного розвитку всіх канадських груп, які бажають зберегти свою спадщину й тим збагатити Канаду. Для досягнення цієї мети діють:

Взаємодія етнічних груп

Ця програма дає до диспозиції свої професійні сили на те, щоб допомагати групам на національному й льокальному рівнях у ділянках комунікації та організації.

Програма канадської ідентичности

намагається скріпити культурну ідентичність меншин та плекати зрозуміння і поширювання знання про культурну різnorodність Канади за допомогою мистецтва, фестивалів народньої творчости та літератури.

Канадські етнічні студії

Під керівництвом Дорадчого Комітету для канадських етнічних студій в Канаді. Цей Дорадчий Комітет також спонзорує гостинні виклади професорів і лекторів у канадських університетах.

Технічні засоби для вивчення неофіційних мов

призначає фонди на опрацювання і продукцію навчального матеріалу для курсів мов.

Програма багатокультурних центрів

допомагає добровольчим групам організувати центри багатокультурности в льокальних громадах.

Програма інтеграції імiгрантів

допомагає різним групам у ділянці партиципації імiгрантів у канадське суспільство.

Це залежить від вас.

Програма дотацій

призначає фонди для добровільних груп для підтримки широкого спектру багатокультурної діяльності.

НАЦІОНАЛЬНА РАДА ФІЛЬМІВ

Як частину свого вкладу в програму багатокультурності, Національна Рада Фільмів випродукувала понад 400 фільмів у 19 різних мовах. Їх можна безплатно отримати в бюрох Національної Ради Фільмів у Вінніпегу, Ванкувері, Торонті, Монреалі, Оттаві й Галіфаксі.

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ЛЮДИНИ

Національний Музей Людини в Оттаві документує історію всіх етно-культурних традицій в Канаді. Цей музей зібрав величезну кількість експонатів, звуко-візувальних записів і фільмів. Спеціальну увагу звертається на такі елементи як народня архітектура, хатнє умеблювання, передіндустріальна техніка харчової продукції та ручних виробів, традиційні перекази, родинне і комунальне життя, свята та обряди. Також підготовляється культурні виставки та переїзdnі покази.

ПУБЛІЧНИЙ АРХІВ

Програма Національного Етнічного Архіву має за завдання віднаходити й охороняти етно-культурні рекорди перед втраатою, пошкодженням чи знищенням.

Персонал фахівців почав збирати рекорди цього багатого й важливого аспекту нашої спадщини через контакти з етно-культурними організаціями, товариствами та індивідуальними особами.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

Національна Бібліотека зорганізувала багатокультурне бібліо-обслуговування. Воно має за завдання постачати книжки в неофіційних мовах, які вживаються в Канаді, для публічних бібліотек, поширювати збірки книжок у неофіційних мовах у більшості бібліотек. Першу колекцію книжок вислано з Оттави у березні 1975 р. Плянється додавати річно по п'ять нових мов, що має досягнути загальне число 70.

Подавайте свої погляди або звертайтеся по інформації листовно до:

Multiculturalism, P.O. Box 366, Station A,
Ottawa, Ontario K1N 8Z9

John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

John Munro
Ministre chargé
du Multiculturalisme

СТОРИНКАМИ ПРЕСИ

ІЗ ЗАЯВИ В. ЧОРНОВОЛА

У березні 1975 р. інтелектуаліст, безпідставно переслідуваний Москвою, Вячеслав Чорновіл передав до президії Верховного Совету СРСР і Президії Верховного совета Української ССР заяву про своє добровільне зречення підсоветського громадянства й бажання покинути територію СРСР. Нескорений українець заявив, що він все одно вважатиме себе громадянином України, але повернеться лише тоді, коли патріотизм в Україні не буде вважатися за злочин, — як то тепер трактує українців "інтернаціональна" Москва.

В. Чорновіл заявив, між іншим, наступне: "Незалежно від вашої відповіді, з моментом написання цієї заяви, себто від 1-го березня 1975 року, я не вважаю себе більше громадянином СРСР. До часу надання мені громадянства (особисто чи заочно) будьякою демократичною державою світу, я вважаю себе людиною без офіційного громадянства з усіма наслідками, що випливають з такого рішення".

Відповідні українські чинники у вільному світі повинні негайно зробити старання про надання для Вячеслава Чорновола і його родини в'їздових віз до Америки, Канади чи іншої вільної країни.

12 КРАЇН ЗАСТОСОВУЮТЬ ТОРТУРИ

Лондон. — Організація "Міжнародна Амнестія", що займається політичними в'язнями і має свій осідок у Лондоні, видала недавно заяву, в якій осуджує стосування тортур до політичних в'язнів та подає, в яких країнах застосовується тортурування політичних в'язнів: Індонезія, Іран, Ірак, Советський Союз, Іспанія, Півд. Корея, Гватемала, Півд. Африка, Уганда, Аргентина, Марокко і Бразилія. Попри згадане, "Міжнародна Амнестія" твердить, що в 107-ох країнах часто порушується зако-

ни про людські права, між ними теж і в США.

"Міжнародна Амнестія" старастя про звільнювання політичних в'язнів із тюрем. Вона стає в обороні В. Мороза, Л. Плюща та інших українських в'язнів у СРСР.

СИЛИ КГБ

На підставі звітів американської контррозвідки, "Нью Йорк Таймс" подав до публічного відома деякі дані про людські ресурси, які працюють для советського КГБ. Як відомо нашим читачам, КГБ являється найбільшою секретною поліцією у світі, з дуже широким засягом своєї дії. Згідно цих рапортів, КГБ начислює 420 тисяч людей, тоді, коли американські СІА і ФБІ разом не перевищують 35 тисяч.

Кількість шпигунів КГБ у вільному світі збільшилася в останніх роках, у зв'язку з т. зв. політикою детанту. Советські агенти свободніше входять у суспільні кола західного світу, а також збільшено їх кількість у Советському Союзі для нагляду над туристами, які відвідують СРСР. Коли 10 років тому 456 осіб "дипломатичної" служби працювали у США, то їхнє число збільшилося тепер до 1083 осіб. До цього треба додати різні дипломатичні місії із країн з-поза залізної застави. Згідно західних шпигунських джерел, 40% усіх цих дипломатичних працівників є безпосередньо зв'язані з діяльністю КГБ.

Із числа 420 тисяч кагебістів 175 тисяч працюють на пограничних зонах, 10 тисяч як спеціалісти-шпигуни за межами СРСР, а від 50 до 80 тисяч на території Советського Союзу. Решта є зайнята на різних, ближче не окреслених, роботах. Відомо також, що поважне число призначене для студій та розкладу української еміграції.

БІЛЬШЕ НАРОДІВ СВІТУ ПОЗБАВЛЕНІ СВОБОДИ

Цікаві дані про свободу в країнах світу опублікувала, на підставі проведених дослідів, аме-

риканська організація "Фрідом Гавз" у Нью Йорку, виконавчим директором якої є Леонард Сусман.

У минулому році число людей у світі, що втішалися свободою, зменшилося на 743.2 мільйони у восьми країнах. Йдеться тут головне про Індію, уряд якої, під проводом Індіри Ганді, скасував свободу преси і громадянські права. Із повної свободи користає тепер 19.8 проц. населення світу, 35.3 проц. живе в обмеженій свободі, а 44.9 проц. населення світу не має свободи.

На верху таблиці вільних країн є США, Франція, Британія та інші європейські країни.

На самому дні країни, де політичні і громадянські свободи здушені, є СРСР, маючи 7 пунктів. 3 африканських країн Південна Африка має 4 пункти, а Нігерія і Сенегаль по 6 пунктів.

ОБМІН ПАШПОРТІВ В СРСР

Штокгольм (УІС "Смолоскип"). Сюди дісталися інформації про нову паспортну систему в СРСР, а в тому і в Україні. Згідно з одержаними з України інформаціями, обмін паспортів починається в СРСР 2 січня 1976 року і буде тривати до 1981 року.

Щоб одержати новий паспорт, кожна, зокрема репресована колись особа, мусить відбутися розмову з МВД, а також з представником КГБ.

Новий паспорт малинового кольору. На титульній обкладинці золотом видрукований герб Советського Союзу. Під гербом напис російською мовою "паспорт", а зверху "СССР".

Паспорт, згідно з новою постановою, призначений на ціле життя людини: в ньому МВД буде лише вклеювати фотографії власника в його 16, 25 і 45 років.

Без паспорта людина не може ані приписатись в жодній місцевості СРСР, ані подорожувати, ані одержати працю. Здержання чи відложення видачі паспорта репресованим і звільненим з ув'язнення особам має бути новим засобом шантажу і репресивних заходів супроти інакшедумаючих.

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1,

LONDON, ONTARIO

(Pre-mix concrete)

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить за різні **7²⁵-10%** щадничі пільги
- Дає малі і великі, особисті і моргеджові позички, в міру можливостей
- Має життєву асекурацію на заощадження до \$ 2.000 на позички до \$10.000 після вимог КЮНИ
- Має чеки особисті і для подорожуючих
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду
- Дає різні фінансові поради
- Дає паспортні гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугову
- Дає добрі кредитові звіти
- 24 роки на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени ще ніж Вам треба позички, малої чи великої.
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St.

Toronto, Ont. M5T 2S6

Tel.: 363-3994

Branch Office:

3338 Lake Shore Blvd. W.

Long Branch, Ont.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

У числі 240 "М. У." у статті "Оселя України" на стор. 16, шпальта перша, рядок 19 замість "захід" читати "схід".

Також у ч. 242, стор. 2, у підзаголовку статті "Леся Українка і молодь" має бути "До 105-ої річниці", а не 150-ої.

Ред. "М. У."

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"

ЖЕРТВУВАЛИ:

Надія і Федір Бойко, Пентіктон, Б.К., Канада	\$100.00
Танцювальна група "Веснянка", Торонто, Канада	50 00
Філія ОДУМ-у з Чикаго, США	50.00
Войнаровський Ярослав, Чикаго, США	46 00
3 поминального обіду по св. п. М. Войтихову, Чикаго, США	48.00
Збірка на прощальному вечорі ТОП-у з Родиною Бойко, Торонто, Канада	32.00
3 хрестин у панства Віри і Василя Павлюків, Торонто, Канада	19.00
Хоролець Ольга і Михайло, Міннеаполіс, США	15.00
Пані Терещенко Л., Рідж- вуд, Н.Й., США	14 00
Курилів Валентина, Етобіко, Онт., Канада	8.00
Наливайко Іван, Гамільтон, Канада	8.00
Решитняк Людмила, Іслінгтон, Онт., Канада	6.50
Літвінов Вікентій, Торонто, Канада	5.00
Харченко Люба, Дон Мілс, Онт., Канада	4.00
Одарченко Петро, Такома Парк, Мд., США	4.00
Діловський Панас, Рочестер, Н.Й., США	4.00
Д-р Нессін Михайло, Нью-Йорк, США	4.00
Кайдан Іван, Севен Гілс, Огайо, США	4.00
Усик Володимир, Норт Коллінс, Н.Й., США	3.00
Савчук Свєнїя, Мілвіл, Н.Дж., США	3.00
Доценко Іван, Кенмор, Н.Й., США	3.00
Гайовий Федір, Міннеаполіс, США	3.00
Потапенко Петро, Дітройт, Міч., США	3.00
Ліщина Андрій, Торонто, Канада	3.00
Посипайло Марія, Форт Лаудердейл, Флор., США	2.00
Євсєвська Ганна, Філядель- фія, США	1.00

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:

Доценко Іван, Кенмор, США	3
Коваленко Віра, Трой, США	1
Пошиваник Олексій, Чикаго	1
Жертводавцям і прихильникам "М. У." щиро дякуємо!	

ROCHESTER FURNITURE CO. LTD.

WAREHOUSE STORE

Великий вибір хатніх меблів:

вітальень, спальень, їдальень,
холодильники, пральні
машини, електричні і
газові печі, телеві-
зори, радіо.

423 COLLEGE STREET

Toronto, Ontario

Tel.: 364-1434

Е. ДУМИН

пропонує

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
чоловічих, студентських
і хлоп'ячих костюмів
НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН
як також різних фасонів
і кольорів
СОРОЧКИ.

550 QUEEN STREET WEST

Toronto, Ontario

Tel.: 364-4726

АРКА ЗАХІД

2282 Bloor Street West

Toronto 9, Ontario

Tel.: 762-8751

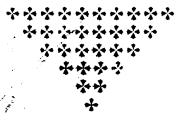
В нас можна набути книжки,
українські часописи та жур-
нали, пластинки, друкарські
машинки, різьбу та кераміку
полотна, нитки і вишивки.

*Маємо великий вибір дарун-
ків на різні okazji.*

Просимо ласкаво нас відвідати!

7 ST. JOHNS AVE.,
WINNIPEG, MAN.
R2W 1G8

If not delivered please return to:
M O L O D A U K R A I N A
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

Concrete Forming London Ltd.

LONDON, ONTARIO

(Foundations and floors.)

УКРАЇНСЬКА ФІРМА
ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ
ALASKA Fuel Ltd.
83 SIX POINT ROAD
TORONTO, ONT.
M8Z 2X3

24-годинна шкора і солідна
обслуга!
Інцення і напрана форнесів
безплатна.
Телефонуйте вдень і вночі
Тел.: 231-2281
231-2282

Обслуга гарантована!

Ціна 60 центів
в США і Канаді

ДОБІРНИЙ, ФАХОВО
ПРИГОТОВАНИЙ
О Б І Д
З ПОВНОЮ ОБСЛУГОЮ,
ДЛЯ ВЕСІЛЬ, БЕНКЕТІВ
та інших прийнять
JOE'S CATERING
WEDDINGS, SHOWERS,
BANQUETS
and OTHER RECEPTIONS
THE BEST TREAT
and SERVICE
Call 766-7471
J. WASIUK

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА “САМОПОМІЧ”

2351 West Chicago Ave., Chicago, Illinois 60622, USA. — Tel. HU 9-0520

- Кожна Ваша позика в "Самопоміч" коштує дешевше
- Оплачуємо кошти асекурацій за:
 1. Кожне ощаднестеве конто до висоти 40 тисяч дол., з яких кожне забезпе-
чене Федеральною Агенцією.
 2. Кожну позику (крім моргеджів) у висоті до 10 тисяч долярів
 3. Додаткове життєве забезпечення кожного щадника до 70 року життя до
висоти 2 тисяч дол.
- Даємо Студентські Позики, за які проценти платить держава
- Видаємо грошеві перекази та подорожні чеки
- Приймаємо оплати за газ, електрику, воду й телефон
- Платимо 5½% дивіденди за Ваші ощадності квартално
- В новому приміщенні заінстальовані для Вас огнетривалі скриньки.
- Відкритий кредит на всі Ваші потреби до висоти 2.500 долярів видаються на
один Ваш підпис, без ручителів.